

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Vnímání dopadů regionální politiky v konkrétním
regionu**

Pavel Žinčík

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pavel Žinčík

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vnímání dopadů regionální politiky v konkrétním regionu

Název anglicky

Perception of the impact of regional policy in a particular region

---

Cíle práce

Hlavním cílem práce je zjistit a vhodně popsat vnímání dopadů Regionálního operačního programu Severozápad v Ústeckém kraji. Práce bude posuzovat schopnost veřejnosti identifikovat přínosy projektů podpořených z ROP Severozápad. Dílčími cíli je zhodnotit vliv kritérií cílové skupiny na toto vnímání a názory zástupců médií na implementaci Regionálního operačního programu v Ústeckém kraji. Hodnocení proběhne za období působnosti Regionálního operačního programu od roku 2007 do roku 2016. Součástí práce bude také identifikace případných příležitostí ke zvýšení vnímání dopadů realizovaných projektů v regionu a návrh jejich řešení.

Metodika

Teoretická část a charakteristika prostředí bude věnována východiskům regionálního rozvoje a strukturální politiky, informacím o operačních programech v programovém období 2007 – 2013. Vycházet bude ze studia literatury a dokumentů Regionálního operačního programu Severozápad. Druhá část práce se zaměří na terénní šetření. To proběhne kvantitativním šetřením, rozbořem standardizovaného dotazníku předloženého zástupcům veřejnosti a řízenými rozhovory se zástupci médií v Ústeckém kraji. Výsledkem práce budou zhodnocení analýzy získaných dat a závěry, které povedou k případným návrhům řešení identifikovaných příležitostí. Obsah: 1. Úvod, 2. Cíl práce a metodika, 3. Teoretická východiska, 4. Charakteristika prostředí, 5. Terénní šetření, 6. Zhodnocení výsledků, 7. Závěr, 8. Seznam použitých zdrojů, 9. Přílohy

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Region, vnímání dopadů, regionální operační program, dotace, Ústecký kraj

---

Doporučené zdroje informací

- DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-141-2.
- PETRUSEK, M. – UNIVERZITA KARLOVA. *Velký sociologický slovník. 1, A-O*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1.
- REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI SEVEROZÁPAD. Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013 [online]. (PDF). [9. června 2015]. Dostupné z WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/10/150609_ROP_SZ_cista_public.pdf
- UHLÍŘ, D. – BLAŽEK, J. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- UNION, European a Regional POLICY. Working for the regions: EU regional policy 2007-2013. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2008. ISBN 9279037765.
- VYSTRČIL, M. – BORŮVKOVÁ, J. – MINAŘÍK, B. *Analýzy v regionálním rozvoji*. [Praha]: Professional Publishing, 2013. ISBN 978-80-7431-129-1.
- WOKOUN, R. – COGAN, R. – MATES, P. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-608-3.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. – VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1301-0.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavla Varvažovská

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 15. 3. 2017

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Vnímání dopadů regionální politiky v konkrétním regionu" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2017

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Pavle Varvažovské za metodickou podporu, ochotný a vstřícný přístup při zodpovídání dotazů během zpracování této práce. Další poděkování patří mým kolegům ze zaměstnání, kteří mi byli konzultační i mentální oporou při studiu a všem respondentům, kteří mi poskytli informace tolik nezbytné pro úspěšné dokončení mé práce.

Vnímání dopadů regionální politiky v konkrétním regionu

Souhrn

Tématem bakalářské práce je prověření aktuálního stavu vnímání dopadů implementace Regionálního operačního programu Severozápad v Ústeckém kraji veřejností a zástupci médií včetně navržení aktivit vedoucích k osvětě problematiky strukturální politiky v kraji.

Teoretická část popisuje východiska regionálního rozvoje ve vztahu Evropské unie a České republiky a strukturu českých operačních programů, v detailu se věnuje charakteristice regionálních operačních programů.

Charakteristika prostředí, ve kterém byl prováděn výzkum, a analýza získaných dat z Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad jsou obsaženy ve druhé části práce.

Ve třetí části práce jsou popsány samotné výzkumy včetně teoretických východisek, organizací a prezentací výsledků kvantitativního a kvalitativního šetření. Práce zde analyzuje vnímání dopadů strukturální politiky realizované prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad v Ústeckém kraji veřejností a zástupci médií.

Vyhodnocení zpracované na základě rozboru uvedených dat a závěr jsou v poslední části práce.

Klíčová slova: Region, vnímání dopadů, regionální operační program, dotace, Ústecký kraj.

Perception of the impact of regional policy in a particular region

Summary

The theme of the thesis is to examine the current situation of the perception of the impact of the implementation of the Regional Operational Programme Northwest in the Ústí Region by public and representatives of the media including proposition of activities aimed to public education issues of structural policy in the region.

The theoretical part describes the basis of regional development in relation of the European Union and the Czech Republic. Moreover, it describes the structure of Czech operational programs and also describes the characteristics of the regional operational programs in detail.

Characteristics of the environment in which the research was done and analysis of data obtained from the Regional Operational Programme Northwest are contained in the second part of the thesis.

Third part describes current research including theoretical bases, organization and presentation of the results of quantitative and qualitative methods. Last but not least, thesis analyses the perceptions of the impact of structural policy realized through the Regional Operational Programme of the Northwest in the Ústí region by public and representatives of the media.

Assessment based on the analysis of the data and conclusion is the last part of thesis.

Keywords: Region, perception of the impact, Regional Operational Programme, subsidy, Ústí Region.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Regionální politika v Evropské unii.....	13
3.1.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti	13
3.1.2 Finanční nástroje regionální a strukturální politiky EU.....	14
3.1.3 Principy regionální a strukturální politiky	15
3.1.4 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v EU	17
3.1.5 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v ČR	17
3.2 Regionální a strukturální politika v období 2007 – 2013.....	19
3.2.1 Cíle politiky soudržnosti EU v letech 2007 - 2013.....	19
3.2.2 Prostředky alokované pro ČR v programovém období 2007 - 2013	20
3.3 Regionální politika v ČR.....	21
3.3.1 Strategické dokumenty	21
3.4 Regionální operační programy v období 2007 - 2013	25
3.4.1 Legislativní rámec regionální politiky ČR.....	25
3.4.2 Implementace regionálních operačních programů.....	26
3.5 Vnímání ze sociologického pohledu	28
4 Charakteristika prostředí.....	29
4.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad	29
4.1.1 Region soudržnosti Severozápad	29
4.1.2 Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad.....	32
4.1.3 Negativní jevy v průběhu realizace ROP Severozápad	33
4.1.4 Programový dokument ROP Severozápad	34
5 Terénní šetření.....	36
5.1 Kvantitativní šetření	36
5.1.1 Teoretická východiska	36
5.1.2 Organizace šetření.....	36
5.1.3 Rozbor dat dotazníkového šetření.....	37
5.2 Kvalitativní šetření	44
5.2.1 Teoretická východiska	44
5.2.2 Organizace šetření.....	44
5.2.3 Zjištění z realizovaných rozhovorů.....	45

6	Zhodnocení výsledků a diskuze	48
6.1	Výsledky kvantitativního šetření.....	48
6.2	Výsledky kvalitativního šetření.....	50
7	Závěr.....	52
8	Seznam použitých zdrojů	54
9	Přílohy	56

Seznam obrázků

Obrázek 1 Územní jednotky NUTS II v České republice	18
Obrázek 2 Poloha regionu NUTS II Severozápad	29

Seznam tabulek

Tabulka 1 Rozdělení prostředků EU v období 2007 - 2013	20
Tabulka 2 Dominující centra regionu Severozápad.....	30
Tabulka 3 Základní charakteristiky regionu Severozápad.....	30
Tabulka 4 Porovnání věku respondentů.....	37
Tabulka 5 Porovnání nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů	38
Tabulka 6 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle pohlaví)	41
Tabulka 7 Teoretické četnosti (pohlaví)	41
Tabulka 8 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle věku)	42
Tabulka 9 Teoretické četnosti (věk)	42
Tabulka 10 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle dosaženého vzdělání)	43
Tabulka 11 Teoretické četnosti (dosažené vzdělání)	43

Seznam grafů

Graf 1 Zdroj informací o ROP Severozápad	39
Graf 2 Stanovisko respondentů k domněnce o přínosnosti projektů	40

1 Úvod

Regionální operační program Severozápad působil na území Ústeckého a Karlovarského kraje v programovém období 2007 -2013. Implementaci operačního programu zajišťoval Úřad Regionální rady, který nyní funguje v režimu uzavírání operačního programu a nemá již možnost finančně podpořit další projekty. Nastává tedy vhodná chvíle pro bilancování nad přínosy samotného operačního programu.

V rámci 69 vyhlášených výzev k předkládání žádostí o podporu pro Ústecký a Karlovarský kraj bylo podáno celkem 1390 projektových záměrů v objemu 45,8 miliard korun a úspěšně ukončeno bylo 537 projektů v objemu 20,3 miliard korun. Z toho na území Ústeckého kraje se jednalo o 267 projektů v objemu 11,9 miliard korun (do údajů za Ústecký kraj nejsou započítány projekty technické asistence na chod Úřadu Regionální rady a publicitu Regionálního operačního programu). Vnímá veřejnost dopady těchto investic na území Ústeckého kraje? Má pohlaví, věk nebo nejvyšší dosažené vzdělání vliv na toto vnímání? Jak vnímají oblast strukturální politiky realizované prostřednictvím regionálního operačního programu zástupci médií, kteří mají možnost ovlivňovat mediální obraz celé problematiky? Je nutné realizovat opatření vedoucí k osvětě problematiky strukturální politiky v Ústeckém kraji? Zodpovědět tyto otázky nebude snadné, přesto se o to na vybraném vzorku respondentů tato práce pokusí.

Teoretická část práce se zabývá vývojem regionální politiky, nástroji a cíli regionálního rozvoje v programovém období 2007 – 2013, v detailním měřítku také operačními programy na území České republiky.

Druhá část práce je věnována popisu Regionálního operačního programu Severozápad, prostřednictvím něhož byly čerpány prostředky ze strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013 v regionu soudržnosti Severozápad.

Rozborem dotazníkového šetření a strukturovanými rozhovory zjišťuje práce úroveň vnímání těchto přínosů veřejností a zástupci médií působících na území Ústeckého kraje. Výsledky jsou součástí poslední části práce.

Cílem této práce je navrhnout aktivity vedoucí k osvětě problematiky čerpání prostředků ze strukturálních fondů v Ústeckém kraji na základě zjištění aktuálního stavu povědomí veřejnosti o Regionálním operačním programu Severozápad.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je navrhnout aktivity vedoucí k osvětě problematiky strukturální politiky v konkrétním regionu, Ústeckém kraji. Práce bude mimo jiné posuzovat schopnost veřejnosti identifikovat přínos projektů finančně podpořených z ROP Severozápad. Dílčí cíle jsou dva. Zjistit, zda mají kritéria jako pohlaví, věk nebo nejvyšší dosažené vzdělání vliv na povědomí o existenci Regionálního operačního programu. Druhým dílčím cílem je zjistit, jak vnímají dopady finanční podpory ze strukturálních fondů Evropské unie v Ústeckém kraji prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad zástupci médií. Respondenty v případě kvalitativního šetření budou zástupci jak celostátních, tak regionálních médií, všichni působící na území Ústeckého kraje.

Hodnocení proběhne za období působnosti Regionálního operačního programu od roku 2007 do roku 2016. Součástí práce bude také identifikace případných příležitostí ke zvýšení vnímání realizovaných projektů ve vybraném regionu a návrhy k jejich realizaci.

Teoretická část bude věnována informacím o regionálním rozvoji a strukturální politice, vycházet bude ze studia literatury a strategických dokumentů regionální politiky, které definují například priority finanční pomoci regionům v České republice. Práce se také zaměří na legislativní rámec pro poskytování pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie a popíše regionální operační programy v České republice.

Druhá část práce se zaměří na terénní šetření. To proběhne kvantitativním šetřením, rozbořením standardizovaného dotazníku předloženého zástupcům veřejnosti. Vyjma rozboru bude provedeno shrnutí zásadních zjištění a prověření výše uvedených hypotéz (vliv kritérií výběrové skupiny na povědomí o existenci regionálního operačního programu) s použitím grafického znázornění, tabulky četností a χ^2 testu pro nezávislost. Další šetření, kvalitativní, bude realizováno prostřednictvím řízených rozhovorů se zástupci médií v Ústeckém kraji.

Výsledkem práce budou závěry a zhodnocení analýzy získaných dat, které povedou k případným návrhům řešení identifikovaných příležitostí.

3 Teoretická východiska

3.1 Regionální politika v Evropské unii

V následující kapitole se práce zabývá především teorií regionálních disparit, finančními nástroji regionální a strukturální politiky, jejich principy a specifickým rozdělením regionů dle požadavků Evropské unie.

3.1.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti

Příčinami vzniku problémových regionů mohou být například faktory jako nevýhodná geografická poloha, nedostatek přírodních zdrojů, pomalý technologický pokrok nebo úpadek hospodářských odvětví. Významný vliv má také složení obyvatelstva regionu. Podíl ekonomicky produktivních a neproduktivních obyvatel ovlivňuje růst HDP daného regionu stejně jako podíl nezaměstnaných obyvatel. Jsou rozdíly v ekonomické a sociální struktuře jednotlivých regionů globálně řešitelné? Jednou z odpovědí na tuto otázku je právě regionální politika.

S vývojem Evropského společenství a jeho přeměnou do Evropské unie bylo definováno několik cílů strukturální politiky, které měly zajistit především podporu rozvoje zaostávajících regionů, jejich přeměnu v kontextu ohrožení hospodářským úpadkem, snížení nezaměstnanosti, integraci osob do pracovního procesu, adaptaci pracovníků ve vyvíjející se výrobě a zemědělství nebo rozvoj venkovských regionů. V původním Evropském hospodářském společenství nebyly mezi zakládajícími zeměmi větší ekonomické rozdíly, proto byt' v zakládacích smlouvách z roku 1957 ke stanovení tohoto cíle došlo, nebyla problematice regionálního rozvoje věnována přílišná pozornost. S dalším rozšiřováním Evropského společenství však nové státy vykazovaly horší ekonomické ukazatele a diference v hospodářské a sociální úrovni již byly výrazné.

Dle jednoho z principů regionální a strukturální politiky, zásady solidarity, je v případě členských států nutné na tyto diference reagovat a zajistit jejich minimalizaci prostřednictvím odpovídajících finančních nástrojů. Regionální a strukturální politika nabyla tímto náležitého významu, byl jí stanoven cíl postupně vyrovnávat ekonomické úrovně zemí a rozvíjet regiony v EU pro posílení hospodářské a sociální soudržnosti.

K dosažení těchto cílů byly jako hlavní nástroj zvoleny strukturální fondy Evropské unie (Wokoun, 2008, s. 329 – 330).

3.1.2 Finanční nástroje regionální a strukturální politiky EU

Podstata regionální politiky bývá také někdy definována jako přerozdělování veřejných prostředků. Akteři regionálního rozvoje využívají k realizaci regionální politiky především rozpočtové nástroje. Na prvním místě v žebříčku těchto nástrojů jsou dotace neboli nevratné příspěvky na realizaci projektů. Jako hlavní finanční nástroje tedy byly v rámci Evropské unie zřízeny strukturální fondy a Fond soudržnosti (Ponikelský, 2011, s. 52).

Strukturální fondy:

A. Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund - ERDF)

Evropský fond regionálního rozvoje byl jedním ze strukturálních fondů, jejichž cílem bylo poskytování pomoci členským zemím při odstraňování nerovností v regionech a posilování jejich rozvoje. Hlavními oblastmi podpořenými z tohoto fondu byly investice k vytvoření a zachování pracovních míst, investice do infrastruktury (dopravní, telekomunikační a energetické za účelem vybudování kvalitních transevropských sítí, případně zlepšení dostupnosti venkovských oblastí) nebo na rozvoj malého a středního podnikání. V neposlední řadě byly z tohoto fondu poskytovány prostředky na technickou pomoc. V České republice můžeme realizované aktivity v rámci tohoto fondu vnímat v podobě projektů renovovaných silničních sítí, kvalitnější železniční dopravy, obnovených sportovních areálů nebo rozšíření infrastruktury pro poskytování zdravotní péče.

B. Evropský sociální fond (European Social Fund - ESF)

Nejstarším ze strukturálních fondů je Evropský sociální fond. Podporuje aktivity členských zemí pro zvýšení kvalifikace lidských zdrojů a počtu trvale udržitelných pracovních míst. Klíčovými oblastmi politiky ESF byly rozvoj a podpora aktivní politiky na trhu práce, podpora rovných příležitostí, vzdělávání a poradenství, rozvoj podnikání nebo zajištění nástrojů k řešení otázek genderového charakteru v pracovních oblastech.

Projekty podpořené ESF v České republice realizoval především operační program zaměřený na lidské zdroje a zaměstnanost.

C. Fond soudržnosti, někdy také označován jako Kohezní fond (Cohesion Fund - CF)

Z fondu soudržnosti mohou finanční prostředky čerpat státy, jejichž hrubý národní produkt na obyvatele nedosahuje 90% průměru Společenství. Podpora je určena například projektům, které řeší životní prostředí, rozvoj transevropských sítí. Dále směřují prostředky na evaluační aktivity pro vyhodnocování dopadů podpory Společenství, vyhodnocování, monitorování nebo kontrolu samotných projektů a studie související s implementací projektů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012).

Dalšími finančními nástroji jsou:

D. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Hlavními cíli tohoto fondu je podpora rozvoje venkova zvyšováním konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšením životního prostředí a kvality života na venkově nebo subvencí zpracování a marketingových strategií pro zemědělské výrobky.

E. Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Posláním námořního a rybářského fondu bylo podporovat modernizaci loďstva, rozvoj rybolovu a chovu ryb, ochranu přímořských oblastí, vybavení přístavů a v neposlední řadě výrobu a obchod s rybími výrobky. Financoval jak mořské, tak vnitrozemské aktivity spojené s rybolovem. V České republice byly z tohoto fondu financovány například projekty na odbahňování rybníků (Wokoun, 2008, s. 343 – 351).

3.1.3 Principy regionální a strukturální politiky

K jednotnému řízení realizace regionální a strukturální politiky a využívání strukturálních fondů sloužilo sedm základních principů definovaných v právně nezávazném dokumentu „Evropa 2000+“.

Výčet základních principů regionální a strukturální politiky:

- Princip koncentrace
- Princip partnerství
- Princip programování
- Princip adicionality
- Princip monitorování a vyhodnocování
- Princip solidarity
- Princip subsidiarity

Koncentrace definuje povinnost stanovit cíle, k nimž budou využity prostředky fondů. Do regionů s největšími nedostatky by dle tohoto principu měly mířit největší prostředky a ty by měly přinést co nejvyšší užitek. Spolupráci mezi Komisí a orgány na národní, regionální a místní úrovni, kompetentními orgány a hospodářskými a sociálními partnery zahrnuje princip partnerství. Dle něho se mají na rozdělení prostředků podílet samotní příjemci pomoci.

Časový rozvrh pro alokaci pomoci zajišťuje princip programování. Země, které přijímají pomoc, jsou zodpovědné za realizaci pomoci prostřednictvím víceletých a víceoborových programů. Takto schválené programy následně realizují konkrétní projekty. Prostředky vynaložené ze společného rozpočtu EU mají jen doplňovat další veřejné výdaje členských států. Aby nedocházelo k jejich kompletnímu nahrazení, je stanoveno v principu adicionality (doplňkovosti) toto pravidlo. Členské státy musí k ověření splnění tohoto principu prokázat, že disponují prostředky na předfinancování pomoci při vytváření plánů a průběžně během poskytování pomoci. Povolena je kombinace zdrojů financování například státním rozpočtem, místními rozpočty, privátními zdroji nebo úvěry.

Efektivnost vynakládaných prostředků je zapotřebí také sledovat a vyhodnocovat. To zajistí princip monitorování a vyhodnocování, jehož součástí je hodnocení dopadů nebo kontrola finančního a věcného plnění dílčích projektů. V rámci problematiky čerpání evropských fondů dochází postupně ke zvyšování významu tohoto principu.

Princip solidarity jsem již částečně popsal v úvodu literární rešerše. Z globálního pohledu ukládá hospodářsky vyspělejším státům financovat svými příspěvky do společného rozpočtu rozvoj států, které jsou ekonomicky méně rozvinuté.

Poslední princip (subsidiarity) požaduje, aby k řešení socioekonomických problémů členského státu, jenž je příjemcem pomoci, docházelo na co možná nejnižší kompetentní úrovni (Wokoun, 2008, s. 332 – 333).

3.1.4 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v EU

Jednotný systém klasifikování územních statistických jednotek byl vytvořen za účelem shromažďování, zpracování a vyhodnocování statistických dat souvisejících s regionální politikou EU. Původně sloužil pouze pro účely statistického úřadu Evropské unie „Eurostat“, posléze došlo ke stanovení těchto jednotek v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003.

Takzvané NUTS (z francouzského La nomenclature des unités territoriales statistiques), tedy nomenklatura územních statistických jednotek, jsou klasifikovány hierarchicky. Členské státy jsou rozděleny na jednotky s označením NUTS I, ty se dále člení na jednotky NUTS II a tyto dále na územní jednotky NUTS III. Kritériem pro klasifikaci je počet obyvatel zeměpisné oblasti se správním orgánem, který přijímá správní nebo politická rozhodnutí v právním a institucionálním rámci daného státu. Tato kritéria jsou stanovena ve výše uvedeném nařízení Evropského parlamentu a Rady (Wokoun, 2008, s. 335 – 337).¹

3.1.5 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v ČR

Jedno ze základních územních uspořádání v České republice odpovídalo jednotkám NUTS III, tedy krajům. V souvislosti se vstupem do Evropské unie však musela Česká republika zařadit další členění mezi úroveň krajů a států. Pro NUTS II tak byly v ČR vytvořeny takzvané regiony soudržnosti, jelikož podpora z fondů Evropské unie je směřována především na úroveň NUTS II (viz Obrázek 1). Regiony soudržnosti jsou vymezeny zákonem č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje.

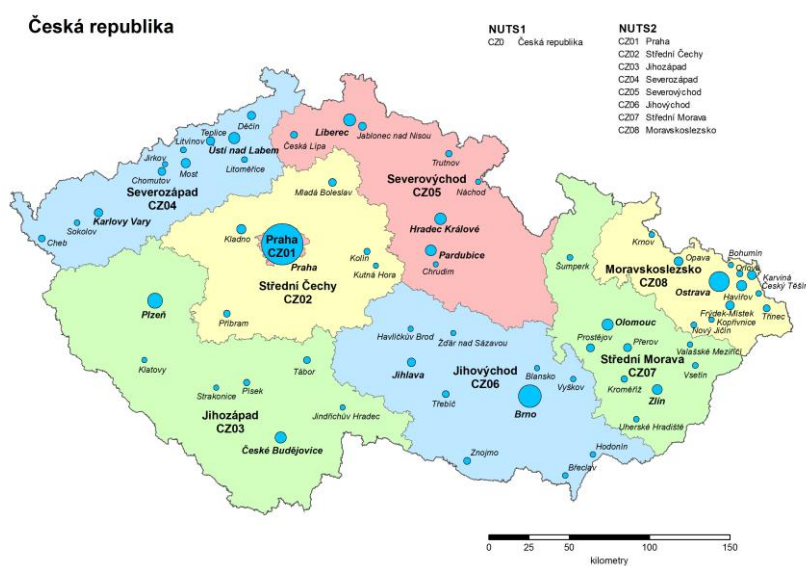
¹ Počet obyvatel pro členění jednotek NUTS je stanoven škálou v rozmezí 150000 – 800000 pro NUTS3, 800000 – 3000000 pro NUTS2 a 3000000 – 7000000 pro NUTS1.

Konkrétně se jedná o tyto regiony:

- Praha (území hl. města Prahy)
- Střední Čechy (Středočeský kraj)
- Jihozápad (Českobudějovický a Plzeňský kraj)
- Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj)
- Severovýchod (Liberecký, Pardubický a Královehradecký kraj)
- Jihovýchod (Brněnský a Jihlavský kraj)
- Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj)
- Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj)

Jak je z výše uvedeného vymezení patrné, v souvislosti s Regionálním operačním programem Severozápad hovoříme o klasifikaci v úrovni správního členění NUTS II, konkrétně o regionu soudržnosti Severozápad tvořeném Ústeckým a Karlovarským krajem. Dle kritérií pro stanovení NUTS je možné ověřit jejich splnění kontrolou počtu obyvatel v obou krajích. K datu 31. 12. 2015 vykazoval Český statistický úřad v Ústeckém kraji 822.826 obyvatel, v Karlovarském kraji 97.828 obyvatel, celkově obývalo region Severozápad 1.120.654 obyvatel, což splňovalo podmínky pro zařazení do jednotky NUTS II.

Obrázek 1 Územní jednotky NUTS II v České republice

Zdroj: Český statistický úřad, Česko – NUTS2 [online]. (JPG). Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/10180/27492462/cz.jpg>

3.2 Regionální a strukturální politika v období 2007 – 2013

V sedmiletém programovém období 2007 – 2013², stanoveném dle principu programování, bylo na politiku soudržnosti v České republice pro všechny operační programy alokováno více než 26 miliard EUR. Pro Českou republiku byla tato částka, která měla přispět ke snížení disparit mezi námi a dalšími členskými státy, velmi významná.

3.2.1 Cíle politiky soudržnosti EU v letech 2007 - 2013

Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti (tzv. Lisabonské strategie). V uvedeném programovém období se vztahovaly i na Českou republiku.

Cíl nazvaný **Konvergence** byl stanoven pro zajištění podpory růstu a tvorby pracovních míst v členských zemích, které vykazovaly hrubý domácí produkt (HDP) na jednoho obyvatele nižší než 75% průměru Evropské unie. K čerpání byly způsobilé také státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele byl nižší než 90% průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Ve většině případů se týkalo toto vymezení nových členských států, tedy i České republiky (vyjma území hlavního města Prahy). Podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj byla zaměřena na modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury a rozšíření a zkvalitnění základní infrastruktury a ochranu životního prostředí členských států a regionů. Evropský sociální fond podporoval zvýšení kvality vzdělávacích systémů, sociálních a ošetrovatelských služeb a institucí trhu práce. Dále byl určen pro zvýšení investic do lidských zdrojů a posílení kapacity správ členských zemí. Cíl byl financován také z Fondu soudržnosti.

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost byl druhý cíl politiky soudržnosti. Obsahoval podporu ekonomických změn v průmyslových, městských a venkovských oblastech prostřednictvím regionálních programů. Šlo o podporu, která

---

² V současnosti se nacházíme v programovém období 2014 – 2020, práce je však zaměřena na Regionální operační program Severozápad, který působil v programovém období 2007 – 2013 a do nové implementační struktury období 2014 – 2020 již nebyl zahrnut. Nástupcem Regionálních operačních programů z minulého programového období je Centrum pro regionální rozvoj České republiky (CRR), příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj ČR. CRR bylo zřízeno zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a je zprostředkujícím subjektem Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

nespadala pod cíl „Konvergence“, tedy hrubý domácí produkt vyjádřený na jednoho obyvatele byl vyšší než 75% průměru EU. V našem případě šlo o území hlavního města Prahy. Využity byly opět prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj i z Evropského sociálního fondu. Intervence se v tomto cíli zaměřily na inovace a ekonomiku založenou na znalostech, předcházení rizikům v oblasti životního prostředí, posilování dostupnosti a služeb komunikačních sítí.

Posledním cílem byla **Evropská územní spolupráce**. Smyslem bylo podpořit harmonický a vyvážený rozvoj území Evropské unie prostřednictvím přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Financování zajistil Evropský fond pro regionální rozvoj (Wokoun, 2008, s. 64).

3.2.2 Prostředky alokované pro ČR v programovém období 2007 - 2013

Pro Českou republiku bylo v programovém období vyčleněno 26,7 mld. EUR. Dle principu adicionality musel před samotným čerpáním stát zajistit předfinancování ve výši cca 4 mld. EUR, maximální příspěvek EU mohl činit 85% výdajů uskutečněných v rámci regionální politiky.

Rozdělení alokace mezi jednotlivé cíle pro Evropskou unii a Českou republiku, z nichž vycházely dílčí operační programy, uvádím v Tabulce 1.

Tabulka 1 Rozdělení prostředků EU v období 2007 - 2013

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
	283 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46 %
Celkem	347 mld. €	100,00%	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100,00 %

Přepočtení směnného kurzu 1 EUR = 28,2 CZK.

Zdroj: vlastní zpracování dle zdrojových informací uveřejněných na <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

Drtivá většina (téměř 97%) těchto finančních prostředků byla alokována ve prospěch cíle „Konvergence“, na jehož realizaci připadlo v České republice nejvíce operačních programů. Celkem se jednalo o 8 tematických operačních programů a 7 regionálních operačních programů. Jedním z nich byl také Regionální operační program Severozápad.

Poměr alokace finančních prostředků mezi cílem Konvergence a zbývajícími potvrzuje záměr koncepce regionální a strukturální politiky v daném programovém období, a sice výraznou podporu států, jejichž rozvoj zaostává a zájmem Evropské unie je, aby tyto státy dokončily konvergenční proces.

Necelá 2% byla přidělena na realizaci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“, kterou zajišťovaly dva operační programy s působností na území hlavního města Prahy. Alokaci ve výši cca 1,5% v cíli „Evropská územní spolupráce“ čerpalo pět operačních programů přeshraniční spolupráce, operační programy meziregionální a nadnárodní spolupráce a síťové operační programy ESPON 2013 a INTERACT II. Kompletní výčet operačních programů včetně alokace uvádím v Příloze č. 1.

3.3 Regionální politika v ČR

Regionální problémy jsou vnímány nejen vládami a samosprávou, kterým nejvíce přísluší je řešit, ale samozřejmě také odborníky a v neposlední řadě obyvatelstvem. *„Příčiny meziregionálních rozdílů a vzniku tzv. problémových regionů jsou různorodé a projevují se v řadě forem, a proto lze nalézt celou řadu typů těchto regionů, například většina tzv. starých průmyslových regionů v České republice.“* (Cogan a kol., 2006, s. 111).

Hlavními příčinami nerovnovážného rozvoje regionů a vzniku regionálních disparit jsou například kvalita lidských zdrojů a místní samosprávy, rozdílná vybavenost dopravní infrastrukturou, nízká mobilita pracovních sil, stav životního prostředí především v průmyslových oblastech nebo nerovnoměrný rozvoj soukromého podnikání. Na tyto a další příčiny reaguje naše regionální politika prostřednictvím rozvojových strategií s využitím finanční podpory z prostředků Evropské unie (Wokoun, 2008, s. 381).

3.3.1 Strategické dokumenty

Strategie pro realizaci politiky soudržnosti se řídí programovými dokumenty, které mají hierarchické uspořádání, člení se na priority, opatření a programy. Základním dokumentem pro realizaci kohezní politiky v Evropské unii jsou **Strategické obecné**

zásady Společenství (schválené Rozhodnutím Rady ze dne 6. října 2006 - 2006/702/ES), které definují základní úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro programové období 2007 - 2013. Hlavním cílem dokumentu je definice priorit Společenství pro politiku soudržnosti a nastavení synergie implementace již zmíněné Lisabonské strategie.

Jednotlivé členské státy v návaznosti na Strategické obecné zásady Společenství zpracovávají pro programová období **Národní rozvojový plán**. Pro období 2007 – 2013 jej zpracovala na základě usnesení vlády ČR č. 245 ze dne 2. března 2005³ také Česká republika. Jeho zpracování proběhlo, ačkoli již nebyl Evropskou unií vyžadován.

Vyjma Strategických obecných zásad Společenství vychází NRP také z platných regionálních a resortních strategií jednotlivých ministerstev jako například Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu nebo Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007 – 2013 a zajišťuje jejich návaznost.

Naplnění cílů rozvojového plánu má posílit roli ČR v Evropské unii a ve světě. Důraz je kladen na posilování konkurenceschopnosti jednotlivých aktérů regionálního rozvoje i samotných území, ve kterém působí. Strategie usiluje o zvyšování atraktivity naší země a jejích regionů pro své obyvatele, podnikatele nebo zahraniční subjekty, které mohou na našem území investovat. Může tak dojít ke snižování nezaměstnanosti a rozvoji lidských zdrojů. *„Strategie je odpovědí na současné potřeby ČR a EU, které jsou v globálním měřítku vystaveny zvýšené konkurenci, jež se negativně projevuje v řadě odvětví a oblastí, vymezených věcně i územně. Jejím cílem je napomoci včas odhalit slabá místa a předejít prosazení negativních trendů včasným nasměrováním podpory k posílení konkurenceschopnosti progresivních a/nebo rychlou přeměnu upadajících struktur s cílem zabránit roztočení spirály všeobecného úpadku, nežádoucí migrace, vzniku negativních sociálních jevů v kontextu udržitelného rozvoje.“* (Wokoun, 2007, s. 137).

Na základě SWOT analýzy a odhalení slabých stránek, příležitostí a hrozeb, byly definovány cíle NRP. Globálním cílem je přeměna socioekonomického prostředí ČR tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného

---

³ Celý název je Usnesení vlády ČR č. 245 ze dne 2. března 2005 k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti Evropské unie v letech 2007 až 2013.

růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti, vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva (Wokoun, 2007, s. 140).

Globální cíl byl dále rozpracován na strategické cíle a prioritní osy. Schéma popisující vztahy mezi jednotlivými prvky strategie je Přílohou č. 2. Čtyři základní strategické cíle svou koncepcí naznačují, jak by měly být orientované operační programy.

- Konkurenceschopná česká ekonomika
- Otevřená, flexibilní a soudržná společnost
- Atraktivní prostředí
- Vyvážený rozvoj území

Priority rozvojového plánu jsou dále koncipovány v takzvaných prioritních osách. Detailní schematický popis strategie poté uvádím v Příloze č. 3. Počet prioritních os kopíroval počet strategických cílů.

- Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky
- Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti
- Životní prostředí a dostupnost
- Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky

Dalším stěžejním dokumentem, který je nadřazen samotným operačním programům, je **Národní strategický referenční rámec**. Jeho zpracování vychází z povinností členského státu definovaných v nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. NSRR představuje základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007 – 2013.

Jeho analytická část identifikuje klíčové silné stránky ČR pro posilování konkurenceschopnosti, stejně tak problematická místa a slabé stránky, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. Národní strategický referenční rámec mimo jiné udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejichž prostřednictvím byly realizovány cíle politiky soudržnosti. Členění odpovídá NRP,

tedy vychází z globálního cíle, strategických cílů a ty jsou dále rozpracovány na dílčí priority. Při bližším zkoumání je patrné, že globální i strategické cíle jsou převzaty z NRP. Navíc tento dokument dílčím cílům a prioritám určuje, které operační programy budou zodpovědné za přispění k jejich splnění a v návaznosti na tento dokument jsou rozpracovány dílčí strategické dokumenty – **Operační programy**.

Z pohledu autora je posledním stěžejním dokumentem na úrovni státu Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 – 13 přijatá dne 17. 5. 2006 usnesením vlády České republiky č. 560/2006 (o Strategii regionálního rozvoje České republiky). SRR byla klíčovou pro zpracování strategií udržitelného rozvoje krajů, výše uvedené usnesení vlády vymezilo regiony se soustředěnou podporou státu.

Samotná strategie, jejímž gestorem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, již navrhovala konkrétní rozvojové aktivity a určovala jejich realizaci na místní, regionální nebo resortní úrovni buď dalšími rozvojovými plány, nebo dílčími operačními programy dle účelnosti a potřeby. Součástí této strategie byla také vize:

„V horizontu do roku 2013, chce být Česká republika aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnou zemí s kvalitním životním prostředím, která v souladu s principy udržitelného rozvoje dosahuje ve všech základních kritériích (úroveň znalostní ekonomiky, HDP na obyvatele, zaměstnanost, sociální zabezpečení ap.) standardů Evropské unie a zabezpečuje zvyšování kvality života svých obyvatel. Přičemž a) budou výrazně zmírněny regionální disparity a poroste počet regionů soudržnosti dosahujících svojí ekonomickou silou a dynamikou růstu průměru EU; b) bude zajištěn alespoň minimální rozvojový potenciál ve všech mikroregionech v oblasti infrastruktury a dalších složek utvářejících podmínky života jejich obyvatel, c) zvýší se podíl aktivní a inovativní populace v regionech.“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2017).

Operační programy v období 2007 – 2013 měly České republice přinést především zvýšení konkurenceschopnosti a ekonomické výkonnosti s cílem přiblížit se v těchto ukazatelích průměru Evropské unie.

3.4 Regionální operační programy v období 2007 - 2013

Výčet všech operačních programů v období 2007 – 2013 je uveden v Tabulce 3. Blíže se bude práce věnovat regionálním operačním programům, které byly v České republice odpovědné za čerpání prostředků ve výši 4,66 mld. EUR. Regionální operační programy jsou součástí systému tematických operačních programů a nahradily Společný regionální operační program (SROP) z programového období 2000 – 2006. Pro výše uvedené programové období jich bylo zřízeno sedm a jejich územní vymezení odpovídá statistickému rozdělení územních jednotek NUTS II.

3.4.1 Legislativní rámec regionální politiky ČR

Samotné realizaci české regionální politiky předcházela úprava právní normou. Do roku 2000 byla realizována pouze na základě několika usnesení vlády. V roce 2000 bylo přijato několik zákonů se zásadním významem pro českou regionální politiku. Právní rámec představuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Díky tomuto legislativnímu kroku jsme se zařadili mezi vyspělé státy Společenství, které mají tuto oblast veřejné správy upravenou legislativně. Na absenci nezávislé politiky regionálního rozvoje upozorňovala Evropská komise Českou republiku již ve svém stanovisku k žádosti ČR o přijetí do EU (Cogan a kol., 2006, s. 261 - 262). Dalším důležitým zákonem přijatým v souvislosti se zaváděním krajského zřízení v České republice, byl zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

Výše uvedeným zákonem o podpoře regionálního rozvoje, konkrétně § 16 tohoto zákona byly vytvořeny takzvané regionální rady v regionech soudržnosti (NUTS II). Regionální rady jsou právnickou osobou a zároveň řídicím orgánem regionálního operačního programu daného regionu soudržnosti. Hlavními úkoly regionálních rad bylo vypracování programů spolufinancovaných z fondů EU a efektivní řízení využívání finančních prostředků poskytnutých z fondů.

Globálně se regionální operační programy zaměřovaly například na dopravní dostupnost a obslužnost, rozvoj území z pohledu revitalizace center měst, rekonstrukce kulturních objektů, likvidaci nevyužitelných staveb, regionální rozvoj podnikání nebo rozvoj cestovního ruchu.

Z pohledu společenského přínosu byly takto řízené a realizované operační programy ideálním řešením pro každý region zvlášť. Měly možnost zpracovat vlastní koncepci operačního programu, která odpovídala potřebám daného regionu soudržnosti, jeho obyvatel i ekonomických subjektů v něm působících. Tato koncepce poté zohledňovala například koncepce jednotlivých krajů z oblasti dopravy, rozvoje cestovního ruchu, revitalizace oblastí postižených těžbou apod.

3.4.2 Implementace regionálních operačních programů

Jak již bylo uvedeno, zákonem číslo 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, byly v regionech soudržnosti zřízeny regionální rady, které jsou řídicím orgánem regionálních operačních programů. Regionální rady jsou zodpovědné za implementaci regionálního operačního programu, tedy za jeho realizaci a monitorování. V souvislosti s finančním řízením programu odpovídaly rady především za transparentní výběr projektů, jejich kontrolu od podání žádosti po období udržitelnosti, zajištění spolufinancování z veřejných zdrojů, poskytování informací a zpráv souvisejících s publicitou programu aj. Orgány Regionální rady jsou výbor Regionální rady, předseda Regionální rady a úřad Regionální rady.

Výjimkou je region soudržnosti Praha, kde vykonává pravomoci a působnosti Regionální rady hlavní město Praha v přenesené působnosti. Město je řídicím orgánem operačních programů pro region soudržnosti Praha.

Výbor Regionální rady (dále jen „Výbor“) je odpovědný za provádění regionálního operačního programu. Jeho členové jsou voleni ze zastupitelstev krajů, které tvoří region soudržnosti. V případě regionů tvořených jedním krajem, má výbor 15 členů. V případech, kdy je region tvořen více kraji, musí být každý kraj zastoupen 8 členy. Výbor zejména jedná a rozhoduje ve věcech spojených s realizací regionálního operačního programu, například schvaloval výzvy k předkládání projektových žádostí včetně případných změn těchto výzev, výběr projektů, kterým Regionální rada poskytla finanční prostředky na realizaci, doposud schvaluje realizační a řídicí dokumentaci programu, výroční a závěrečné zprávy o realizaci programu, opatření týkající se rozpočtu Regionální rady nebo personální změny Úřadu Regionální rady. Povinností Výboru je scházet se dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce a je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina členů za každý zastoupený kraj.

Předsedu Regionální rady (dále jen „Předseda“) volí ze svých řad členové Výboru. V případě regionu tvořeného více kraji je nezbytné, aby z každého kraje byl zastoupen buď předseda, nebo místopředseda. Předseda je poté statutárním orgánem Regionální rady a zastupuje ji navenek. Ze své činnosti je odpovědný Výboru a v nepřítomnosti jej zastupuje místopředseda.

Posledním orgánem Regionální rady je Úřad Regionální rady. V čele úřadu stojí ředitel úřadu, který je jmenován a odvoláván Výborem na návrh předsedy. V souvislosti s úřadem hovoříme o výkonném orgánu, který zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí řídicího orgánu vyjma těch, které jsou vyhrazeny Výboru nebo předsedovi Regionální rady. Dále také plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Regionální rady. Stěžejními z nich jsou:

- přijímání žádostí o podporu a organizování výzev k předkládání projektů,
- podávání informací o regionálním operačním programu,
- zajištění kvalitativního hodnocení předkládaných projektů,
- přípravu smluv o poskytnutí dotace,
- kontrola postupu prací na jednotlivých projektech,
- zpracování údajů o výdajích operačního programu,
- příprava podkladů pro výroční a závěrečnou zprávu operačního programu,
- provádění a zajištění výkonu finančních kontrol realizace projektů s cílem ověřit, zda spolufinancované výrobky a služby byly dodány a požadované výdaje byly vynaloženy v souladu s podmínkami Smlouvy o poskytnutí dotace a legislativou ČR i EU,
- přezkoumání předložených žádostí o proplacení uskutečněných výdajů příjemci podpory,
- zajišťování publicity,
- příprava rozpočtu a závěrečného účtu RR.

3.5 Vnímání ze sociologického pohledu

Práce se zabývá vnímáním dopadů regionální politiky v konkrétním regionu. V sociologii má pojem „vnímání“ přesnou definici. Dle sociologického slovníku (Petrušek a kol., 1996, s. 1390 – 1391) je vnímání, nebo též percepce, identifikace, diskriminace, zjišťování a odražení předmětů, jejich vlastností a vztahů mezi nimi, jakož i časoprostorové vztahy těchto předmětů k vnímajícímu subjektu. Petrušek ve svém sociologickém slovníku definuje několik typů vnímání, například času, vzdálenosti, věcí, dějů. Definuje vnímání také jako stupeň smyslového poznání. Ztotožňuji se s jeho poznatkem o odlišení vnímání od čítí. Čítí se dle něho týká jednotlivých vlastností věcí a jevů jako je barva, zvuk apod., zatímco vnímání předmětů jako úhrnu určitých vlastností.

Vnímání je považováno za prvopočátek psychických procesů, v marxistické psychologii je vnímání pojmem odrazu, jinak je chápáno jako konstrukce skutečnosti. Tato definice nejlépe odpovídá předmětu této práce. Spolu s rozvojem řeči dochází u člověka ve vnímání ke kategorizaci vnímaných objektů a k přiřazování významů těmto objektům. Vnímání se tak díky lidské povaze stává věděním.

Z výše uvedené definice bychom mohli pojem vnímání popsat také jako povědomí, které je definované jako stupeň vědění něčeho konkrétního, případně jistá povšechná znalost něčeho. Je možné jej sloučit s jistým kolektivem, poté nabyde konkrétní podoby, v případě této práce se jedná o povědomí veřejnosti nebo také obecné povědomí (Havránek, 1989, s. 716).

4 Charakteristika prostředí

Předchozí kapitoly se zaměřily na strategické dokumenty a operační programy v globálním měřítku. Následující přiblíží konkrétní dokument, a sice Regionální operační program Severozápad.

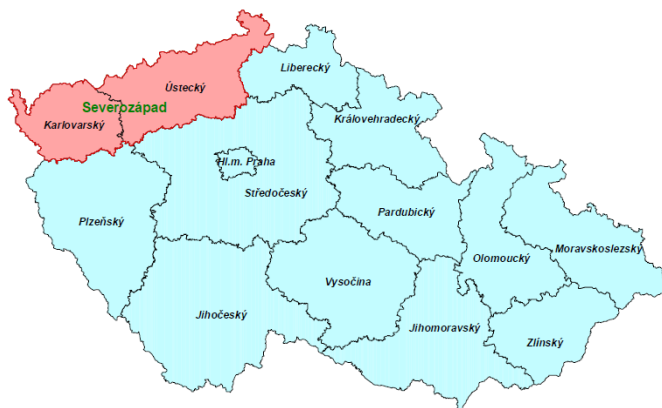
4.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Regionální operační program NUTS II Severozápad je hlavním programovým dokumentem určujícím priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013. Obsahem programového dokumentu je především základní vymezení operačního programu, například strategie, cíle, zaměření programu nebo jeho implementační struktura. Protože výzkum je prováděn právě v Ústeckém kraji, který patří do regionu soudržnosti Severozápad, orientuje se charakteristika na implementaci programu v tomto kraji.

4.1.1 Region soudržnosti Severozápad

Region soudržnosti Severozápad je situován na hranici se Spolkovou republikou Německo. V rámci České republiky sousedí s Plzeňským, Středočeským a Libereckým krajem, tedy s regiony Jihozápad, Střední Čechy a Severovýchod (viz Obrázek 2). Polohu tohoto regionu lze hodnotit jako výbornou, leží částečně na spojnici transevropské rozvojové osy spojující Berlín, Prahu a Vídeň. Na druhou stranu jsou výhody plynoucí z této polohy limitovány špatnou dopravní dostupností. Pouze malá část regionu je s hlavním městem Prahou a vnitrozemím propojena dálnicí D8.

Obrázek 2 Poloha regionu NUTS II Severozápad

Zdroj: Regionální operační program NUTS II Severozápad, str. 22

Severozápad je regionem s vysokou mírou urbanizace, téměř 80% populace žije ve městech, přičemž celorepubliková úroveň se pohybuje kolem 70%. Na rozdíl od jiných regionů nemá Severozápad dominující centrum, tuto funkci plní současně šest velkých měst, z nichž pět je v Ústeckém kraji (viz Tabulka 2).

Tabulka 2 Dominující centra regionu Severozápad

Město	Počet obyvatel	
	k 1. 1. 2006	k 1. 1. 2016
Ústí nad Labem	94 298	93 248
Most	67 805	67 002
Děčín	51 875	49 739
Teplice	51 010	49 959
Karlovy Vary	50 893	49 326
Chomutov	50 027	48 710

Zdroj: Regionální operační program NUTS II Severozápad, str. 20

Pro přiblížení výchozího stavu z pohledu výkonnosti a struktury hospodářství v období zpracování Regionálního operačního programu Severozápad jsou také uvedeny základní charakteristiky regionu Severozápad v porovnání s Evropskou unií (tehdejší EU 25) a celou Českou republikou z roku 2005 (viz Tabulka 3).

Tabulka 3 Základní charakteristiky regionu Severozápad

Ukazatel/Území	EU (25)	Česká republika	Region Severozápad
Počet obyvatel k 31. 12. 2005 (tis. obyv.)	463 636,00	10 251,10	1 127,40
Hustota obyvatelstva na km ²	115,7	130	130,4
HDP v běžných cenách na obyvatele v PPS	21 745,00	17 309,00	13 872,30
HDP v běžných cenách na obyvatele v PPS (% z EU 25)	100	79,6	59,1
HDP v běžných cenách na obyvatele v EUR	23 541,40	9 745,00	7 809,90
HDP v běžných cenách na obyvatele v EUR (% z EU 25)	100	41,4	33,2
Meziroční nárůst HDP (%)	3,7	6,1	4,3
Míra zaměstnanosti (%)	63,8	54,7	52,8
Míra nezaměstnanosti (%)	8,7	7,9	13,5
Struktura zaměstnanosti dle sektorů:			
Zemědělství	5	4	2,7
Průmysl	24,9	39,5	41,2
Služby	70,1	56,5	56,1

Zdroj: Eurostat, ČSÚ

Jak je patrné, region Severozápad se v mnoha ukazatelích nacházel hluboko pod průměrnou úrovní EU i výrazně pod úrovní České republiky. Meziroční nárůst HDP regionu svědčil o rostoucí úrovni hospodářství (byť s nižší dynamikou než průměr ČR), výraznou bariérou zůstala negativní odvětvová struktura, která je patrná vysokým podílem průmyslových oborů (Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2017).

Region soudržnosti Severozápad je tvořen dvěma kraji: Karlovarským a Ústeckým. Dělí se na 10 okresů a 486 obcí, žije zde cca 1,13 mil. obyvatel, tedy přibližně 1/10 naší populace. Území regionu vykazuje značné rozdíly v hustotě zalidnění, v průmyslové severovýchodní části je hustota obyvatel téměř dvojnásobná oproti lázeňské jihozápadní oblasti. Významnou se tak stává doprava mezi jednotlivými městy, především z malých do velkých a středních měst. S výjimkou Ústí nad Labem jsou ostatní města relativně malá, což pro meziměstskou dopravu znamená, že nabývá většího významu než městská.

Po roce 1989 v regionu postupně docházelo k transformaci ekonomiky a restrukturalizace výroby. Důsledkem byly rozsáhlé změny odvětvové struktury, přesun pracovních sil i územního soustředění mezi výrobou, obchodem a službami. V souvislosti s těmito změnami došlo také ke snížení zaměstnanosti v primárním a částečně i sekundárním sektoru. Region v minulosti patřil k vysoce průmyslovým, především v oblasti těžby nerostných surovin, v energetice, strojírenství, chemickém průmyslu a v zemědělské výrobě. To vedlo ke zhoršení kvality životního prostředí, změnám sídelní struktury a vzdělanostní struktury obyvatel velké části regionu. Změny v těžbě z hlubinné na povrchovou navíc vedly k devastaci rozsáhlých území.

Nejen z výše uvedených důvodů byla na počátku programového období podstatná část území regionu Severozápad zařazena do tzv. regionů se soustředěnou podporou státu, jak jsem uvedl v souvislosti s usnesením vlády České republiky č. 560/2006, o Strategii regionálního rozvoje České republiky. Vláda toto vymezení schválila v členění na strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony a regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností.

Z osmi uvedených strukturálně postižených regionů byly čtyři v regionu Severozápad:

- Most
- Chomutov
- Teplice
- Sokolov

V hospodářsky slabých regionech měl Severozápad zastoupení pouze v okrese Louny. Regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností však tvořily vyjma jedenácti obcí s rozšířenou působností také tři celé okresy, všechny na území regionu Severozápad, konkrétně v Ústeckém kraji:

- Děčín
- Ústí nad Labem
- Litoměřice

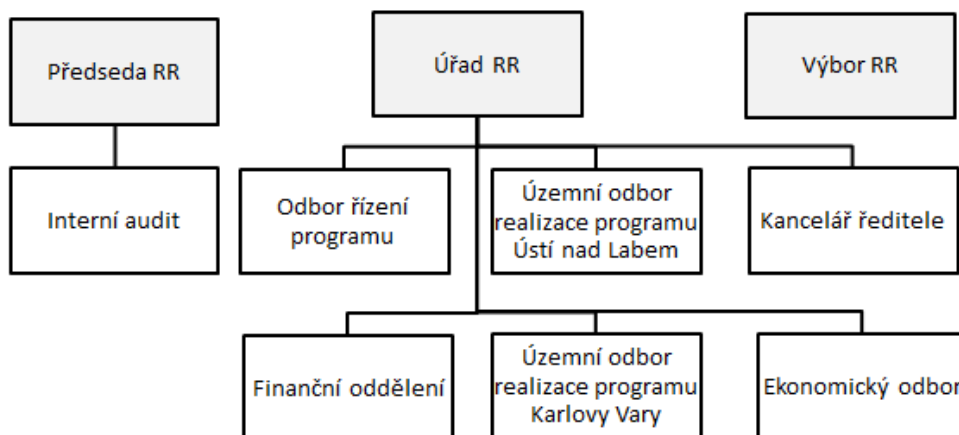
O vývoji regionu v čase svědčí mimo jiné usnesení vlády České republiky č. 141/2010, o vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2010 – 2013. Vláda tímto změnila výše uvedené usnesení č. 560/2006 a upravila vymezení regionů se soustředěnou podporou státu. Mezi strukturálně postižené regiony se tak z regionu Severozápad zařadil okres Ústí nad Labem, z hospodářsky slabých zmizel okres Louny, přibyl okres Děčín. U regionů s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností došlo k zásadní změně, byly vyřazeny okresy Děčín, Ústí nad Labem i Litoměřice, přibyl pouze okres Louny.

4.1.2 Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad

Jak je uvedeno v kapitole 3.4, Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad byla zřízena zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje za účelem implementace Regionálního operačního programu NUTS II Severozápad. Jejím sídlem se stalo krajské město Ústí nad Labem a stejně jako zbývající regionální rady sestává ze tří orgánů dle § 16 výše uvedeného zákona. Níže pro dokreslení vzájemných vztahů orgánů regionální rady je uveden původní organizační diagram Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad.

Schéma 1 Organizační diagram RR SZ

Zdroj: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad. REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II SEVEROZÁPAD PRO OBDOBÍ 2007 – 2013, PROVÁDĚCÍ DOKUMENT.

Z výše uvedeného schématu je patrné zastoupení všech tří orgánů – a sice Výboru Regionální rady, předsedy Regionální rady a Úřadu. Od poloviny roku 2016, kdy došlo k proplacení posledních Žádostí o platbu příjemcům dotací, se Regionální rada zabývá pouze uzavíráním regionálního operačního programu. Činnosti, které s tím souvisí, se týkají především finančního vypořádání s Evropskou komisí, zpracování a odeslání závěrečných dokumentů, finančního uzavření programu, a s tím je spojeno nemalé množství administrativních úkonů. Zároveň pokračují kontroly projektů v období tzv. udržitelnosti, které trvá pět let od proplacení projektu. U posledních proplacených projektů jsou zaměstnanci regionální rady povinni kontroly zajistit až do roku 2021. V souvislosti s utlumováním činností dochází také k postupnému personálnímu oslabování úřadu, z původních 88 zaměstnanců v roce 2015 zaměstnává nyní úřad 44 pracovníků a plánuje další snižování stavů souběžně s ubývající agendou.

4.1.3 Negativní jevy v průběhu realizace ROP Severozápad

Realizace Regionálního operačního programu Severozápad byla negativně ovlivněna skutečnostmi, které měly dopad na značnou část procesů. V roce 2011 byla ze strany Ministerstva financí ČR pozastavena certifikace výdajů všech projektů ROP Severozápad, jejímž důvodem bylo zahájení vyšetřování bývalého ředitele Úřadu Regionální rady Severozápad Petra Kušnierze, na základě šetření Policie České republiky, Útvaru pro

odhalování organizovaného zločinu. V roce 2012 byla zahájena další vyšetřování týkající se fyzických osob, zaměstnanců Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad. Vedoucí Územního odboru realizace programu v Ústí nad Labem, vedoucí Oddělení vnitřních věcí, vedoucí Odboru vnitřních činností, bývalý ředitel Úřadu Regionální rady a bývalá vedoucí Oddělení administrace projektů byli obviněni z poškození finančních zájmů Evropské unie. Všichni obvinění zaměstnanci byli zbaveni svých funkcí, což nezabránilo médiím v rozsáhlé komunikační kampani. V návaznosti na tyto skutečnosti došlo k pozastavení činností řídicího orgánu ROP Severozápad. To pro program znamenalo pozastavit vyhlášení výzev, příjmu žádostí o dotace, proces hodnocení a schvalování projektů a podepisování smluv o poskytnutí dotace.

K obnovení činností došlo až v roce 2013, kdy Evropská komise souhlasila s certifikací výdajů, bylo zahájeno opětovné poskytování prostředků a umožněno další vyhlášení výzev. Od začátku roku 2015 podávali příjemci dotací opět projektové žádosti. V roce 2016 rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem doposud nepravomocným rozsudkem o vině, případně zprostil obžaloby bývalé zaměstnance Regionální rady.

4.1.4 Programový dokument ROP Severozápad

Základní rámec pro přípravu tohoto dokumentu tvořily hlavní strategické a programové dokumenty, uvedené v kapitole 3.3. ROP Severozápad v návaznosti na tyto dokumenty rozpracovává hlavní témata do vybraných prioritních os a navrhuje zásahy vhodné a doporučené pro financování z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2017).

Cíle Regionálního operačního programu NUTS II Severozápad

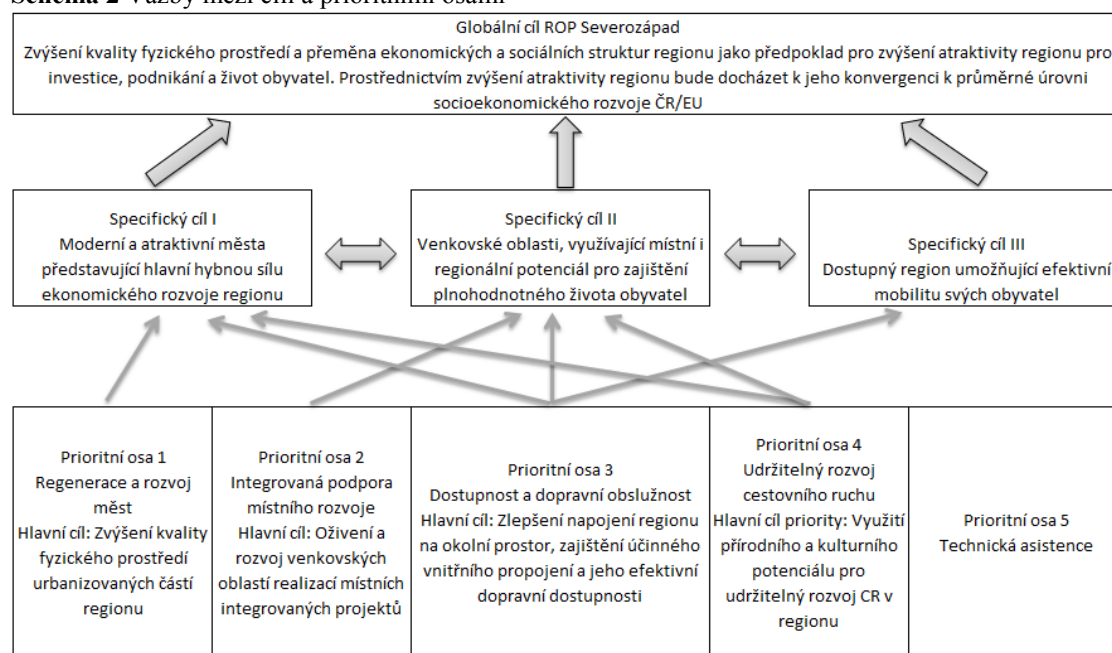
Globálním cílem ROP Severozápad je *„Zvýšení kvality fyzického prostředí a přeměna ekonomických a sociálních struktur regionu jako předpoklad pro zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje ČR/EU.“* (Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2017).

ROP Severozápad navazuje na tematické operační programy a Program rozvoje venkova, doplňuje je a napomáhá ke zvýšení účinnosti těchto programů. Přístup globálního

cíle měl zajistit příznivý dopad na zlepšení celkového obrazu a zvýšení konkurenceschopnosti regionu, což by měli vnímat všichni aktéři regionálního rozvoje i samotná veřejnost. Globální cíl byl dále rozpracován na **cíle specifické**, jimiž jsou „Moderní a atraktivní města představující hlavní hybnou sílu ekonomického rozvoje regionu“, „Venkovské oblasti, využívající místní i regionální potenciál pro zajištění plnohodnotného života obyvatel“ a „Dostupný region umožňující efektivní mobilitu svých obyvatel“.

Dosažení těchto cílů, kterým byly podřízeny priority, mělo pomoci k udržitelné prosperitě regionu. Finančně podpořené projekty měly a mají stimulovat další investice a posílit rozvojový potenciál regionu Severozápad. Hierarchicky byly jednotlivým specifickým cílům přiřazeny prioritní osy operačního programu s dílčími oblastmi podpory, přičemž prioritní osou v operačním programu se rozumí jedna z priorit strategie skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisí a mají konkrétní měřitelné cíle. Vazby mezi globálním cílem, specifickými cíli a prioritními osami přibližuje Schéma 2.

Schéma 2 Vazby mezi cíli a prioritními osami

Zdroj: Regionální operační program NUTS II Severozápad, str. 111

5 Terénní šetření

Cílem šetření bylo zjistit úroveň vnímání přínosů Regionálního operačního programu Severozápad veřejností. Dílčími cíli bylo zjistit, zda mají kritéria jako věk, pohlaví nebo nejvyšší dosažené vzdělání respondentů vliv na povědomí o Regionálním operačním programu v Ústeckém kraji a jak vnímají dopady finanční podpory ze strukturálních fondů Evropské unie v kraji prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad zástupci médií.

5.1 Kvantitativní šetření

Pro kvantitativní šetření byla zvolena forma dotazníkového šetření. Využita byla data z dotazníkového šetření provedeného společností RegioPartner v rámci Evaluace komunikačních aktivit ROP Severozápad z roku 2015.

5.1.1 Teoretická východiska

Z dat poskytnutých společností RegioPartner byla použita pouze část, která byla nezbytná pro dosažení cíle této práce. Evaluace probíhala na území celého regionu Severozápad, pro tuto práci byla potřebná pouze data získaná v Ústeckém kraji. Byly využity konkrétní otázky dotazníkového šetření, díky kterým jsme získali následující informace:

- a) Pohlaví, věk a nejvyšší dosažené vzdělání respondentů
- b) Povědomí respondentů o ROP Severozápad
- c) Stěžejní zdroj informací o ROP Severozápad
- d) Povědomí o zatčení bývalých úředníků
- e) Dotaz na přínosy projektů v Ústeckém kraji
- f) Otázka na konkrétní projekt financovaný z ROP

5.1.2 Organizace šetření

Celkem bylo na území Ústeckého kraje osloveno 841 respondentů. Struktura vybraných otázek z dotazníkového šetření, které jsou validní pro tuto práci, je uvedena v Příloze č. 4. Nad těmito vybranými daty byla provedena základní analýza s použitím

kontingenční tabulky, která poskytla přehled o struktuře respondentů a četnost odpovědí. K ověření položených hypotéz, resp. ověření závislosti byl proveden χ^2 test, výsledky jsou prezentovány dále.

5.1.3 Rozbor dat dotazníkového šetření

Za Ústecký kraj bylo dotázáno 841 respondentů, přičemž genderově byl vzorek téměř vyrovnaný, odpovědi jsou zaznamenány od 417 mužů a 424 žen. Pro získání informace, zda vzorek respondentů koresponduje s poměrem pohlaví u obecné populace v Ústeckém kraji, došlo k porovnání dat s údaji Českého statistického úřadu. V Ústeckém kraji ženy zastupují 51%, muži 49% obyvatelstva. Dá se tedy říci, že poměr respondentů dle pohlaví odpovídá poměru obecné populace v kraji.

Nejsilnější věkovou kategorií byli respondenti ve věku 30 – 44 let. Naopak nejméně zastoupena byla kategorie respondentů ve věku 18 – 29 let.

Tabulka 4 Porovnání věku respondentů

Věkové kategorie	Soubor respondentů	Obecná populace Ústeckého kraje
18-29	19%	22%
30-44	30%	38%
45-59	24%	28%
60 a více	27%	11%

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření, ČSÚ

Jak je patrné z Tabulky 8, detailní struktura respondentů dle věku neodpovídá věkové struktuře obecné populace Ústeckého kraje, což pro výsledky výzkumu znamená, že údaje zjištěné z odpovědí vybraného vzorku respondentů nemusí odpovídat poměru odpovědí všech obyvatel Ústeckého kraje.

Nejvíce zastoupenou skupinou z pohledu dosaženého vzdělání byli respondenti se základním vzděláním, vyučení, bez maturity. Opět nabízím porovnání se strukturou obecné populace Ústeckého kraje členěnou dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

Tabulka 5 Porovnání nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů

Nejvyšší dosažené vzdělání	Soubor respondentů	Obecná populace Ústeckého kraje
Základní, vyučen, bez maturity	57%	51%
Střední s maturitou	28%	36%
Vysokoškolské	15%	13%

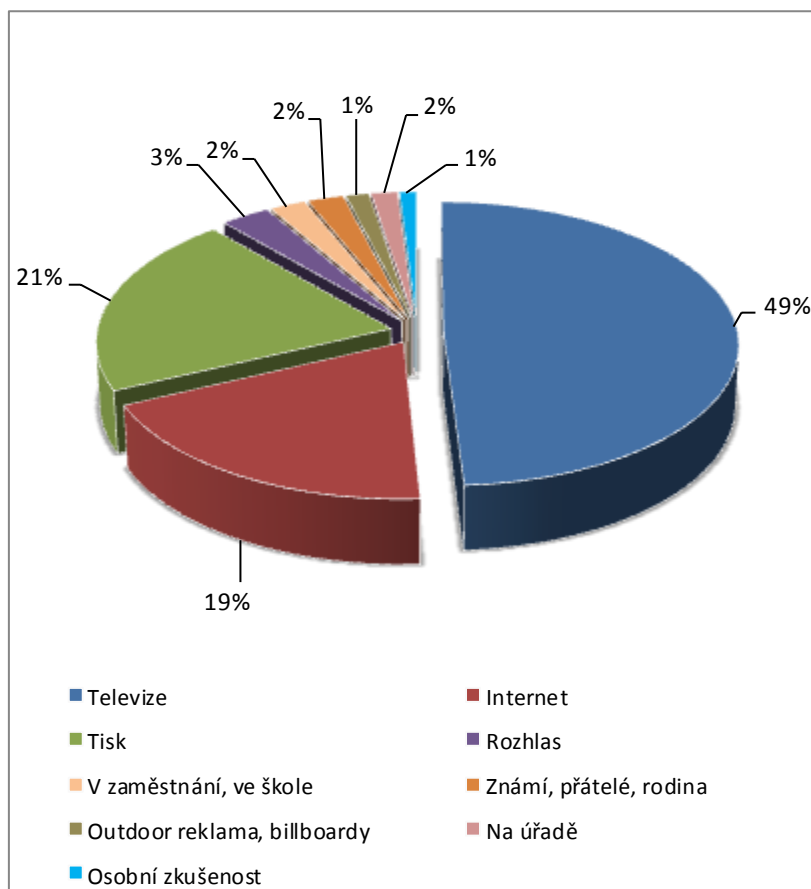
Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření, ČSÚ

Jedna z otázek dotazníkového šetření zjišťovala, do jaké míry vnímá veřejnost Regionální operační program Severozápad jako takový, tedy jeho existenci. Respondenti odpovídali na otázku: „Víte o tom, že v období 2007-2013 poskytla Evropská unie k podpoře projektů v rámci Regionálního operačního programu Severozápad (tzv. ROP Severozápad) v Karlovarském a Ústeckém kraji nemalé prostředky ze strukturálních fondů?“. Ze všech respondentů, kteří na dotazník odpověděli, má povědomí o existenci ROP Severozápad více jak polovina z nich, přesněji 503 z 841 (necelých 60%). U zbývajících respondentů byl po této otázce dotazník ukončen, jelikož další dotazy byly sestaveny s předpokladem, že respondent má o existenci ROP Severozápad povědomí.

Dále bylo zjišťováno, zda povědomí o ROP Severozápad mají respondenti díky realizovaným projektům a jejich publicitě nebo mediálními kauzám, které operační program během jeho existence provázely. Ke zjištění tohoto stavu byla použita otázka: „Na čerpání evropských dotací dohlížíjí úředníci Regionální rady Severozápad. Víte o tom, že v letech 2011 a 2012 byli někteří lidé odpovědní za transparentní čerpání evropských dotací zatčeni a čerpání prostředků na projekty Regionálního operačního programu Severozápad bylo pozastaveno?“

Téměř 82% dotázaných odpovědělo kladně, povědomí o mediálních kauzách je mezi tazateli velmi silné. Hovoříme-li o mediálních kauzách a máme-li navrhnout řešení pro zvýšení pozitivního povědomí o přínosech operačního programu, nabízí se také zjistit, která média jsou nejčastějším nositelem těchto informací směrem k veřejnosti. K tomu využijeme odpovědi na otázku: „Z jakého media jste získal/a nejvíce informací o Regionálním operačním programu Severozápad?“.

Graf 1 Zdroj informací o ROP Severozápad

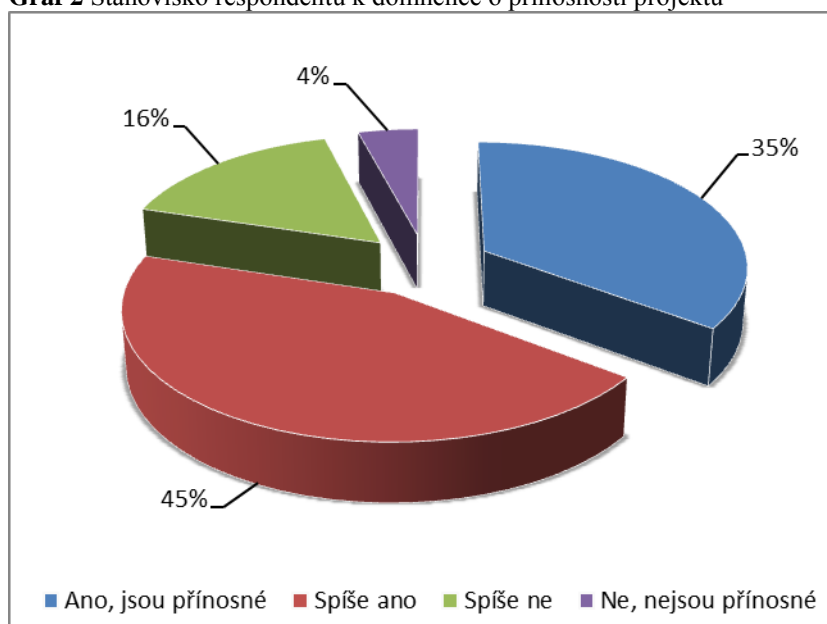

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

Jednoznačně nejsilnějším médiem pro přenos informací o ROP Severozápad je televize, kterou zmínilo 49% respondentů. Druhý v pořadí je tisk (21%), s rozdílem dvou procentních bodů následuje internet (19%). Při návrhu, jak zvýšit povědomí o přínosech operačního programu, budeme vycházet z těchto zjištění.

Existuje také možnost, že povědomí o operačním programu nevychází jen z mediálních kauz, nýbrž jej doplňuje. Pro potvrzení, případně vyvrácení tohoto tvrzení byla využita otázka: „Myslíte si, že projekty financované v rámci ROP Severozápad jsou pro Karlovarský a Ústecký kraj, resp. jeho obyvatele přínosné?“.

Graf 2 Stanovisko respondentů k domněnce o přínosnosti projektů

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

I přes skutečnost, kdy téměř 82% respondentů má ponětí o mediálních kauzách, hodnotí 80% dotázaných respondentů přínos projektů realizovaných v rámci ROP Severozápad souhlasným stanoviskem (35% Ano, 45% Spíše ano).

Ze všech dotázaných, kteří znají ROP Severozápad, se 52% domnívá, že zná konkrétní, jím finančně podpořený projekt. Jak ukázaly detailní výsledky, někteří respondenti nesprávně přiřadili projekt financovaný ze strukturálních fondů ke zkoumanému operačnímu programu (konkrétně jmenovali například projekty na podporu zaměstnanosti nebo zmínili jako konkrétní projekt „Zelenou úsporám“, což nebyly projekty financované z ROP Severozápad). Dle detailnějšího zkoumání tedy skutečně dokázalo konkrétní projekt pojmenovat 40% respondentů.

Dotazníkové šetření poskytuje dostatek dat potřebných k provedení ověření závislosti odpovědí a výběrových kritérií dotazované skupiny respondentů. V první řadě byla ověřena závislost pohlaví a odpovědi na otázku zjišťující povědomí o existenci ROP Severozápad provedením χ^2 testu. Nulová hypotéza H_0 stanovuje, že „**Pohlaví nemá vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad**“ na hladině významnosti $\alpha = 0,05$. Výpočty vychází z kontingenční tabulky, v níž byla data uspořádána dle pohlaví (muži a ženy).

K těmto kategoriím byly přiřazeny výsledky z dotazníku znázorňující odpovědi na otázku: „Víte o tom, že v období 2007-2013 poskytla Evropská unie k podpoře projektů v rámci Regionálního operačního programu Severozápad (tzv. ROP Severozápad) v Karlovarském a Ústeckém kraji nemalé prostředky ze strukturálních fondů?“.

Tabulka 6 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle pohlaví)

Pohlaví	Ano	Ne	Celkem
Ženy	236	188	424
Muži	267	150	417

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

Následně byl proveden výpočet metodou teoretických četností, který ověřil, zda je možné použít χ^2 test. V Tabulce 7 bylo z výpočtů zjištěno, že žádná z teoretických četností není nižší než 5,00; χ^2 test je tedy možné použít.

Tabulka 7 Teoretické četnosti (pohlaví)

Teoretické četnosti	
253,6	170,4
249,4	167,6

Zdroj: Vlastní výpočet

Byl použit vzorec pro výpočet testu nezávislosti:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - f_{ij})^2}{f_{ij}}$$

Výsledek testu $\chi^2 = 6,13$ byl porovnán s kritickou hodnotou $\chi^2_{(\alpha)} = 3,814$ (hodnota byla tabelována). V tomto případě je $\chi^2 > \chi^2_{(\alpha)}$, z toho důvodu se nulová hypotéza zamítá.

Bylo prokázáno, že pohlaví má vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad.

K určení síly závislosti byl použit:

a) Pearsonův koeficient kontingence a

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n + \chi^2}}$$

b) normovaný koeficient kontingence.

$$C_n = \sqrt{\frac{C}{C_{max}}}$$

$$C_{max} = \sqrt{\frac{h-1}{h}}$$

Vzhledem k zamítnutí hypotézy došlo ke zjištění síly závislosti pomocí Pearsonova koeficientu kontingence $C = 0,085$ (koeficient může nabývat hodnot od -1 do 1). Následně byl vypočten normovaný koeficient kontingence $C_n = 0,12$ za pomoci maximální hodnoty koeficientu $C_{\max} = 0,7$. Popsaná hladina závislosti pohlaví respondentů a povědomí o existenci ROP Severozápad je slabá. Dle uspořádaných dat je možné dojít k závěru, že větší povědomí mají muži.

Dále byla ověřena hypotéza týkající se věku. Na hladině významnosti $\alpha = 0,05$ je stanovena nulová hypotéza: „**Věk nemá vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad**“. Data byla uspořádána dle již dříve rozdělených věkových skupin.

Tabulka 8 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle věku)

Věk	Ano	Ne	Celkem
18-29	73	87	160
30-44	153	96	249
45-59	124	82	206
60 a více	153	73	226

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

Opět byl proveden výpočet metodou teoretických četností, který ověřil, zda je možné použít χ^2 test. V Tabulce 9 bylo z výpočtů zjištěno, že žádná z teoretických četností není nižší než 5,00; χ^2 test je tedy možné použít.

Tabulka 9 Teoretické četnosti (věk)

Teoretické četnosti	
95,7	64,3
148,9	100,1
123,2	82,8
135,2	90,8

Zdroj: Vlastní výpočet

Výsledek testu $\chi^2 = 20,06$ je porovnán s kritickou hodnotou $\chi^2_{(\alpha)} = 7,815$. V tomto případě je $\chi^2 > \chi^2_{(\alpha)}$, z toho důvodu se nulová hypotéza zamítá. **Bylo prokázáno, že věk má vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad.**

K určení síly závislosti byl použit Pearsonův koeficient kontingence a normovaný koeficient kontingence.

I v tomto případě došlo k zamítnutí hypotézy, pomocí Pearsonova koeficientu kontingence byla zjištěna síla závislosti $C = 0,15$. Byl vypočten normovaný koeficient kontingence $C_n = 0,21$ za pomoci maximální hodnoty koeficientu $C_{\max} = 0,7$. Popsaná hladina závislosti věku respondentů a povědomí o ROP Severozápad je slabá. Porovnání kladných odpovědí a jejich celkového počtu u jednotlivých věkových skupin určilo skupinou s největším povědomím respondenty ve věku 60 a více let. Naopak nejméně informovaní jsou respondenti ve věku 18 – 29 let.

Jako poslední byla stanovena hypotéza: „**Úroveň nejvyššího dosaženého vzdělání nemá vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad**“ na hladině významnosti $\alpha = 0,05$. Data byla uspořádána v souladu s kritérii uvedenými v Tabulce 5.

Tabulka 10 Povědomí o existenci ROP Severozápad (dle dosaženého vzdělání)

Nejvyšší dosažené vzdělání	Ano	Ne	Celkem
Základní, vyučen, bez maturity	230	215	445
Střední s maturitou	199	106	305
Vysokoškolské	74	17	91

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

Byl proveden výpočet metodou teoretických četností, který ověřil, zda je možné použít χ^2 test. V Tabulce 11 bylo z výpočtů zjištěno, že žádná z teoretických četností není nižší než 5,00; χ^2 test je tedy možné použít.

Tabulka 11 Teoretické četnosti (dosažené vzdělání)

Teoretické četnosti	
266,2	178,8
182,4	122,6
54,4	36,6

Zdroj: Vlastní výpočet

Byl použit totožný postup jako v předchozích dvou případech, tedy nejprve vzorec pro výpočet testu nezávislosti.

Výsledek testu $\chi^2 = 33,57$ byl porovnán s kritickou hodnotou $\chi^2_{(\alpha)} = 5,991$. V tomto případě je $\chi^2 > \chi^2_{(\alpha)}$, z toho důvodu se nulová hypotéza zamítá. **Bylo prokázáno, že nejvyšší dosažené vzdělání má vliv na povědomí o existenci ROP Severozápad.**

Pomocí Pearsonova koeficientu kontingence byla zjištěna síla závislosti $C = 0,2$. Byl vypočten normovaný koeficient kontingence $C_n = 0,28$ při maximální hodnotě koeficientu $C_{\max} = 0,7$. Popsaná hladina závislosti nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů a povědomí o ROP Severozápad je taktéž slabá, přičemž nejvíce informovaní jsou respondenti s vysokoškolským vzděláním, dále středoškoláci s maturitní zkouškou a nejméně respondenti se základním vzděláním, vyučení, bez maturity.

5.2 Kvalitativní šetření

Kvalitativní šetření bylo provedeno standardizovanými rozhovory. Cílovou skupinou byli zástupci regionálních i celostátních médií působících v Ústeckém kraji.

5.2.1 Teoretická východiska

Dotazování byli zástupci médií působících v Ústeckém kraji, konkrétně se podařilo realizovat rozhovor se zástupci České televize, Českého rozhlasu a Ústeckých deníků. Respondentům byly položeny otázky sestavené dle Dismana (2002, s. 148 – 152):

1. Co se vám vybaví v souvislosti s pojmem „ROP Severozápad“?
2. Jak podle vás kauza ROP Severozápad ovlivnila rozvoj regionu, pokud vůbec?
3. Co je pro vás stěžejní při přípravě článku/reportáže na téma ROP Severozápad?
4. Kde konkrétně jste při své práci zaznamenal/a přínosy implementace ROP Severozápad?
5. Co vnímáte jako největší přínos implementace ROP Severozápad pro Ústecký kraj?
6. Jak nejjednodušeji lze podle vás teoreticky ovlivnit pohled veřejnosti?
7. Domníváte se, že veřejnost má větší povědomí o kauze ROP Severozápad nebo o realizovaných projektech a přínosech, za kterými operační program stojí?

5.2.2 Organizace šetření

Kritéria výběru respondentů byla velmi omezující. Respondenti museli působit na území Ústeckého kraje v regionálním nebo celostátním médiu. Pro zachycení potřebného množství informací bylo podmínkou, aby měli dostatečné povědomí o ROP Severozápad,

potażmo aby s Úřadem Regionální rady aktivně spolupracovali. Respondenty vybíral autor na základě vlastních pracovních zkušeností. Rozhovory byly vedeny se třemi respondenty. Struktura vybraných otázek částečně korespondovala s otázkami v dotazníkovém šetření, abychom byli schopni porovnat názory veřejnosti a zástupců médií. Kompletní neupravené rozhovory jsou uvedené v Příloze č. 5.

5.2.3 Zjištění z realizovaných rozhovorů

Otázka č. 1 - Co se vám vybaví v souvislosti s pojmem „ROP Severozápad“?

Respondenti v souvislosti s ROP Severozápad zmiňovali především kauzu ROP Severozápad, policejní vyšetřování. Zazněl názor, že ROP Severozápad je jedno z velkých témat regionu, které pro zástupce médií znamená především práci, což v tomto případě udává zajímavost tématu nejen na regionální úrovni, ale také na úrovni celostátní. Autor práce je současně zaměstnán jako tiskový mluvčí Úřadu Regionální rady, má tedy možnost posoudit četnost zájmu o operační program.

Sekundárně mají zástupci médií pojem ROP Severozápad spojený s čerpáním evropských dotací, případně konkrétní projekty (například sportoviště).

Otázka č. 2 - Jak podle vás kauza ROP Severozápad ovlivnila rozvoj regionu, pokud vůbec?

V odpovědi na otázku vlivu kauzy na rozvoj regionu se názory zástupců médií velmi lišily. Respondenti zmínili nemožnost posoudit vliv kauzy na rozvoj regionu, byť potvrdili existenci konkrétních projektů, které byly realizovány pro veřejnost. Dále popsali dopady na region jako takový, tedy negativní pohled veřejnosti na Ústecký kraj. Ten je s kauzou výrazně spojován. Názor zástupce Českého rozhlasu definoval kauzu jako bariéru v realizaci dalších projektů založené na nezájmu investorů realizovat projekty z operačního programu, který byl v souvislosti s policejním vyšetřováním pozastaven.

V souvislosti s pozastavením programu také zazněl názor na zpomalení procesu realizace projektů, konkrétně například v podobě nedokončeného projektu Elektronického odbavovacího systému Dopravního podniku Ústí nad Labem nebo kvalitu realizovaného projektu Plaveckého areálu Klíše v Ústí nad Labem (částka dotace u tohoto projektu přesáhla 142 milionů Kč). Projekt byl dokončován ve zkrácených termínech a dle příjemce

dotace měl tento průběh vliv na výslednou podobu projektu, který vykazuje nedostatky způsobené chybami v projektové dokumentaci.

Otázka č. 3 - Co je pro vás stěžejní při přípravě článku/reportáže na téma ROP Severozápad?

Shoda byla zaznamenána v reakcích na oblast přípravy článku/reportáže na uvedené téma. Stěžejní pro zástupce médií je, aby předkládali srozumitelné informace (především s ohledem na složitost problematiky a cílovou skupinu, které je informace předkládána). Dále je kladen důraz na ověření informací ideálně všemi aktéry spojenými s reportáží/článkem. Pro jednoho z respondentů je také důležité vývoj události sledovat až do skončení.

Otázka č. 4 - Kde konkrétně jste při své práci zaznamenal/a přínosy implementace ROP Severozápad?

Většina respondentů identifikovala konkrétní projekt, se kterým je nejvíce obeznámena a to z důvodu osobního přínosu (zástupci médií jsou občané Ústeckého kraje a v několika případech osobně navštěvují konkrétní projekty). Takto byla zmíněna Plavecký areál Klíše v Ústí nad Labem i přes technické problémy, se kterými se příjemce dotace po realizaci potýká. Dále byl zmíněn projekt Sektorové centrum - výstavba sportovní infrastruktury (celková dotace přesáhla 47 milionů Kč), který poskytuje sportovní vyžití obyvatelům městské části Severní Terasa v Ústí nad Labem.

Jeden respondent z pracovního hlediska přínosy konkrétních projektů neposuzuje, aby nebyl při své práci ovlivněn. Navíc je pro respondenta velmi složité posoudit, zda by byly projekty realizovány, kdyby zde nebyla možnost získat prostředky ze strukturálních fondů.

Otázka č. 5 - Co vnímáte jako největší přínos implementace ROP Severozápad pro Ústecký kraj?

Názory na tento dotaz se opět lišily. Byla zaznamenána reakce související s principem solidarity vysvětleným v literární rešerši této práce. Konkrétně respondent vyjádřil možnost zvýšit úroveň regionu a přiblížit se tak okolním zemím. Zazněl také názor, že největším přínosem v regionu bylo zvýšení povědomí o existenci strukturálních fondů, potažmo aktivitách Evropské unie souvisejících s regionálním rozvojem.

Jiný respondent zmínil šanci pro malé obce realizovat projekty, na které by neměly možnost získat v krátkém časovém období dostatek finančních prostředků (například kanalizace, nové fotbalové hřiště). Dále byl zaznamenán názor, že implementace ROP Severozápad napomohla místním aktérům regionálního rozvoje získat informace potřebné pro úspěšnou realizaci projektových záměrů.

Otázka č. 6 - Jak nejjednodušeji lze podle vás teoreticky ovlivnit pohled veřejnosti?

V reakcích na tento dotaz se projevila odlišnost jednotlivých médií (televize, rozhlas, tisk). Každý zástupce má jiný názor na způsob ovlivňování veřejnosti. Zástupce televize se domnívá, že nejjednodušší je odvysílat anketu, do které vybere pouze ty názory, kterými veřejnost ovlivní. Z pohledu zástupce rádia je nejsnazší zatajit vybrané informace a téma opakovat ve vysílání častěji.

Dle zástupce tisku je veřejnost nejvíce ovlivnitelná negativním článkem, tedy předložením informace, která popisuje nějaký problém nebo negaci. Z výsledovaných statistik Ústeckého deníku mají takové články vyšší čtivost než články s tématem neutrálním nebo pozitivním.

Otázka č. 7 - Domníváte se, že veřejnost má větší povědomí o kauze ROP Severozápad nebo o realizovaných projektech a přínosech, za kterými operační program stojí?

Dvě odpovědi na tento dotaz byly jednoznačné: „o kauze“. Jedna odpověď byla neutrální. Zástupci médií se domnívají, že veřejnost není ve větší míře schopna identifikovat původ finančních prostředků na realizaci projektů, které může spatřovat ve svém regionu. Ačkoli je příjemce finanční pomoci povinen zajistit publicitu projektu, dle respondentů je tato povinnost plněna pouze formálně, nikoli s cílem zajistit informovanost veřejnosti o zdrojích financování.

Výsledky rozhovorů se zástupci médií poukázaly na dvě stěžejní skutečnosti. Zástupci médií jsou svou prací do jisté míry ovlivněni a vnímají ROP Severozápad spíše jako kauzální záležitost. K totožnému závěru došla práce v rozboru dat z dotazníkového šetření u veřejnosti. Za předpokladu, že veřejnost čerpá především z médií, je tento závěr logický. Veřejné mínění je ovlivněno informacemi, které veřejnosti předkládají média.

6 Zhodnocení výsledků a diskuze

Výzkumná práce byla založena na dvou šetřeních. Výsledky kvantitativního i kvalitativního šetření poskytly velmi cenná data. Díky nim bude možné vyhodnotit cíle této práce.

6.1 Výsledky kvantitativního šetření

Kvantitativní šetření bylo provedeno s použitím již existujících dat dotazníkového šetření, které provedla společnost RegioPartner v rámci Evaluace komunikačních aktivit ROP Severozápad v roce 2015. Toto dotazníkové šetření poskytlo dostatečně velký vzorek dat (odpovědi 841 respondentů) k tomu, aby výstupy měly dostatečnou vypovídající hodnotu.

Práce nabídla porovnání kritérií dotazovaného souboru respondentů s všeobecnou populací Ústeckého kraje. V kritériu „pohlaví“ soubor respondentů této populaci téměř odpovídal. Byla zamítnuta definovaná hypotéza a potvrdilo se, že pohlaví má vliv na povědomí o existenci operačního programu, byť závislost byla v tomto případě slabá. Dle věku byla skupina respondentů zastoupena o 16% více v kategorii „60 a více let“ než obecná populace kraje, zatímco ostatní skupiny byly zastoupeny o 3 – 8% méně. I v tomto případě byl proveden výpočet testu závislosti a bylo prokázáno, že věk má vliv na povědomí o ROP Severozápad se slabou hladinou závislosti. Z pohledu nejvyššího dosaženého vzdělání byla vyšším vzorkem v procentuálním vyjádření zastoupena skupina s klasifikací „základní, vyučen, bez maturity“ o 6% a skupina vysokoškolsky vzdělaných o 2% na úkor středoškolsky vzdělaných s maturitou než vykazuje obecná populace kraje. Nejvyšší dosažené vzdělání mělo stejně jako předchozí dvě kritéria vliv na povědomí o programu.

Z výše uvedených zjištění vyplývá, že osvěta o existenci operačního programu by měla být provedena směrem k mužům i ženám všech věkových kategorií bez rozdílu nejvyššího dosaženého vzdělání, protože všechna tato kritéria mají na povědomí vliv.

O existenci ROP Severozápad mělo povědomí 58,9% respondentů. Jak vyplývá z „Analýzy povědomí o operačních programech a projektech spolufinancovaných z evropských fondů“ Institutu evaluací a sociálních analýz (INESAN, 2014),

o ROP Severozápad mělo v roce 2013 povědomí 24% všech dotázaných. V porovnání s touto hodnotou je zjištěný podíl v roce 2015 o 34,9% vyšší.

Z respondentů, kteří měli o programu povědomí, mělo celkem 410 (81,5%) informace o zatčení některých úředníků z Úřadu Regionální rady v letech 2011 a 2012, povědomí o kauze ROP Severozápad bylo mezi dotazovanými velmi silné.

Informace o operačním programu čerpali dotazovaní z televize (49%), tisku (21%) a z internetu (19%). Nejsilnějším sdělovacím prostředkem byla televize. Z pozice tiskového mluvčího může autor dále potvrdit, že nejčastěji ze všech stanic v ČR se reportážím na téma ROP Severozápad věnovala Česká televize.

Na základě těchto zjištění je možné konstatovat, že při využití sdělovacích prostředků ke zvýšení povědomí veřejnosti o ROP Severozápad měl Úřad Regionální rady v první řadě využít prostor v televizním vysílání (placenou reklamu, případně reportáže ve zpravodajství). Jako druhý nejsilnější sdělovací prostředek je dle výzkumu tisk, úřad mohl více reklamovat v tištěných médiích, například mohl propagovat konkrétní projekty realizované ze strukturálních fondů prostřednictvím ROP SZ nebo přenášet častěji informace do redakcí tisku prostřednictvím tiskových zpráv. S nižším dopadem, avšak nejspíše mohl úřad využít propagace na internetu. Úřad propagoval přínosy prostřednictvím vlastních webových stránek (www.nuts2severozapad.cz), webových stránek příjemců dotací, kteří byli povinni zveřejnit v souvislosti s propagací projektu publicitu ROP Severozápad a Evropské unie, případně prostřednictvím partnerů na základě Smlouvy o partnerství.

Přínos projektů realizovaných za pomoci dotačních prostředků administrovaných tímto operačním programem hodnotí v intenci souhlasného stanoviska 80% dotázaných respondentů, z toho 35% absolutním souhlasným stanoviskem, 45% se spíše přiklání k názoru, že tyto projekty byly přínosné.

Znalost konkrétních projektů prokázalo 40% respondentů, kteří měli zároveň povědomí o operačním programu. Nejčastěji byly jmenovány projekty cyklostezek, parků, hřišť, sportovních zařízení a silnic.

6.2 Výsledky kvalitativního šetření

Kvalitativní šetření mělo prokázat, jak vnímají dopady finanční podpory ze strukturálních fondů Evropské unie v Ústeckém kraji prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad zástupci médií. Šetření bylo provedeno formou standardizovaných rozhovorů se třemi zástupci médií.

Zjištění z rozhovorů nabízí pohled na souvislosti v odpovědích zástupců médií. V bezprostřední reakci na pojem „ROP Severozápad“ se ve dvou třetinách vyskytlo klíčové slovo „kauza“, což poukazuje na orientaci redaktorů na téma policejního vyšetřování v souvislosti s operačním programem. V návaznosti na události z prosince roku 2016 je toto zjištění pochopitelné. Dle monitoringu médií v České republice bylo dne 15. 12. 2016 v souvislosti s kauzou ROP Severozápad zachyceno 9 rozhlasových reportáží, 15 televizních reportáží, 27 článků v tisku a 122 článků v on-line médiích. Tento den byl z pohledu počtu mediálních příspěvků na téma ROP Severozápad nejsilnějším od existence operačního programu. Druhým nejsilnějším dnem v pořadí byl 24. říjen 2012, kdy bylo celkem zveřejněno 101 článků a reportáží v souvislosti s počátkem kauzy ROP Severozápad (Media Tenor, s. r. o., 2017).

Vliv kauzy na rozvoj regionu potvrdil jen jeden z respondentů. Všichni respondenti však souhlasili s negativním vlivem této kauzy na vnímání regionu. Shodu zaznamenal tazatel v případě dotazu na přípravu článku/reportáže na téma operačního programu. Zde respondenti potvrdili jako stěžejní srozumitelné informace a potvrzené zdroje těchto informací.

Dvě třetiny respondentů identifikovali jako přínos pro Ústecký kraj konkrétní projekt díky osobním zkušenostem, jeden respondent uvedl, že nehodnotí přínosy pro region z důvodu dostatečného odosobnění od tématu. V hodnocení největšího přínosu operačního programu se respondenti rozcházeli, mezi odpověďmi nebyla identifikována shoda ani souvislost.

V reakcích na dotaz k nejjednoduššímu způsobu ovlivnění veřejnosti se projevila odlišnost jednotlivých médií. Každé médium má možnost využívat jiné techniky předkládání informací (televize využije obraz, tisk text a fotografie, rozhlas naopak pouze mluvené slovo).

Názorová shoda se projevila u poslední otázky rozhovoru, a sice na téma zdroje povědomí o operačním programu Severozápad. Všichni zástupci médií se shodli v názoru, že veřejnost zná operační program především díky kauze, která byla velmi silně medializována, a dodnes se jí všichni respondenti v jisté míře věnují.

7 Závěr

Cílem práce bylo navrhnout aktivity vedoucí k osvětě problematiky strukturální politiky v konkrétním regionu, Ústeckém kraji. Práce vyjma literární rešerše, která byla věnována teoretickým východiskům regionální a strukturální politiky v Evropské unii a České republice, zkoumala v první fázi povědomí o Regionálním operačním programu Severozápad. Rozborem dat z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že povědomí o existenci ROP Severozápad je mezi veřejností v Ústeckém kraji vyšší než zveřejňují výstupy v Analýze povědomí o operačních programech a projektech spolufinancovaných z evropských fondů Institutu evaluací a sociálních analýz z roku 2014. Výstupy kvantitativního šetření ukázaly o téměř 35% vyšší povědomí.

Rozbor dat dále poukázal na rozdíly ve vnímání jednotlivých kategorií respondentů v členění dle pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání. Méně informované jsou dle výzkumu v tomto ohledu ženy, dále respondenti ve věkové skupině 18 – 29 let a respondenti se základním vzděláním, vyučení, bez maturity. Na základě těchto zjištění je možné konstatovat, že výše uvedené skupiny by měly být primárními cílovými skupinami, aby došlo ke zvýšení povědomí o Regionálním operačním programu. Zaměřil-li se autor na konkrétní opatření vedoucí k cíli práce, pak by mohly být informace o Evropské unii a regionální politice zařazeny do školních osnov, aby již absolventi základních a středních škol měli rámcové informace o tom, co členství v Evropské unii našim regionům může přinést.

Samotný Úřad Regionální rady by mohl díky zjištění o médiích s nejsilnějším vlivem zajistit zvýšení povědomí a změnu k pozitivnímu vnímání prostřednictvím televizních reportáží, které budou představovat konkrétní úspěšné projekty, případně budou seskupovat informace o pozitivních dopadech implementace ROP Severozápad v Ústeckém kraji. Tiskový mluvčí má dále možnost ovlivňovat veřejné mínění distribucí tiskových zpráv s totožnou tematikou, tím bude zajištěna osvěta prostřednictvím tisku a internetových médií.

Z rozhovorů se zástupci médií vyplynulo, že Regionální operační program vnímají především ve spojitosti s kauzou a policejními šetřeními. V případě médií není nutné zajišťovat osvětu o povědomí operačního programu, přesto by bylo vhodné i směrem ke sdělovacím prostředkům prezentovat přínosy implementace ROP Severozápad v regionu.

Tato úloha bude především v rukou Úřadu Regionální rady, potažmo tiskového mluvčího, který má prostor využít tiskové konference pořádané se zástupci médií k vhodné prezentaci těchto přínosů.

Práce poskytla nejen velmi zajímavá data a informace související s Regionálním operačním programem Severozápad a jeho vnímáním v Ústeckém kraji, ale také definovala příležitosti a konkrétní aktivity vedoucí k osvětě problematiky strukturální politiky v konkrétním regionu, čímž splnila definovaný cíl.

8 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

BLAŽEK, Jiří, UHLÍŘ, David. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 9788024619743.

COGAN, Rudolf, WOKOUN, René, MATES, Pavel, ed. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha: Linde, 2006. ISBN 8072015478.

DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 8071841412.

FORETOVÁ, Věra, FORET, Miroslav. Communicating town and regional development. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 8021021829.

HAVRÁNEK, Bohuslav, ed. Slovník spisovného jazyka českého: Díl 7., V - Y. 2., nezměněné vyd. Praha: Academia, 1989, 441 s.

HLAVÁČEK, Petr. Aktéři a mechanismy regionálního rozvoje. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. ISBN 9788074145230.

HUDEČKOVÁ, Helena, LOŠŤÁK, Michal, ŠEVČÍKOVÁ, Adéla. Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. ISBN 9788021314139.

MACHÁČEK, Jaroslav, TOTH, Petr, WOKOUN, René. Regionální a municipální ekonomie. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 9788024518367.

MAŘÍKOVÁ, Hana, PETRUSEK, Miloslav, VODÁKOVÁ, Alena. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 8071843105.

MINAŘÍK, Bohumil, BORŮVKOVÁ, Jana, VYSTRČIL, Miloš. Analýzy v regionálním rozvoji. Praha: Professional Publishing, 2013. ISBN 9788074311291.

PONIKELSKÝ, Petr. Organizace regionálního rozvoje. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. ISBN 9788087174104.

STŘÍŽ, Pavel, HOMOLKA, Lubor. Metody statistické analýzy teoreticky a prakticky. Bučovice: Martin Stříž, 2009. ISBN 9788087106273.

WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 8024505177.

WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016990.

WOKOUN, René. *Ekonomika v prostoru - svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR*. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016983.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 9788024513010.

WOKOUN, René. *Konkurenceschopnost regionů Evropské unie a České republiky*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. ISBN 9788074145346.

Internetové zdroje

INSTITUT EVALUACÍ A SOCIÁLNÍCH ANALÝZ (INESAN). *Evaluační teorie a praxe: Analýza povědomí o operačních programech a projektech spolufinancovaných z evropských fondů* [online]. [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <https://www.evaltep.cz/inpage/operacni-programy/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 – 2013* [online]. [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=efcee353-71af-428c-9f77-0e327e77504d>

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI SEVEROZÁPAD. *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 - 2013* [online]. (PDF). [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/10/150609_ROP_SZ_cista_public.pdf

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI SEVEROZÁPAD: *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 - 2013 Prováděcí dokument* [online]. (PDF). [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/01/Provadeci_dokument.pdf

9 Přílohy

Příloha č. 1 Rozdělení operačních programů v ČR v období 2007 - 2013	57
Příloha č. 2 Schéma vtaů mezi jednotlivými prvky strategie NRP.....	58
Příloha č. 3 Detailní schematický popis strategie	59
Příloha č. 4 Vybrané otázky z dotazníkového šetření.....	60
Příloha č. 5 Přepis rozhovorů se zástupci médií	61

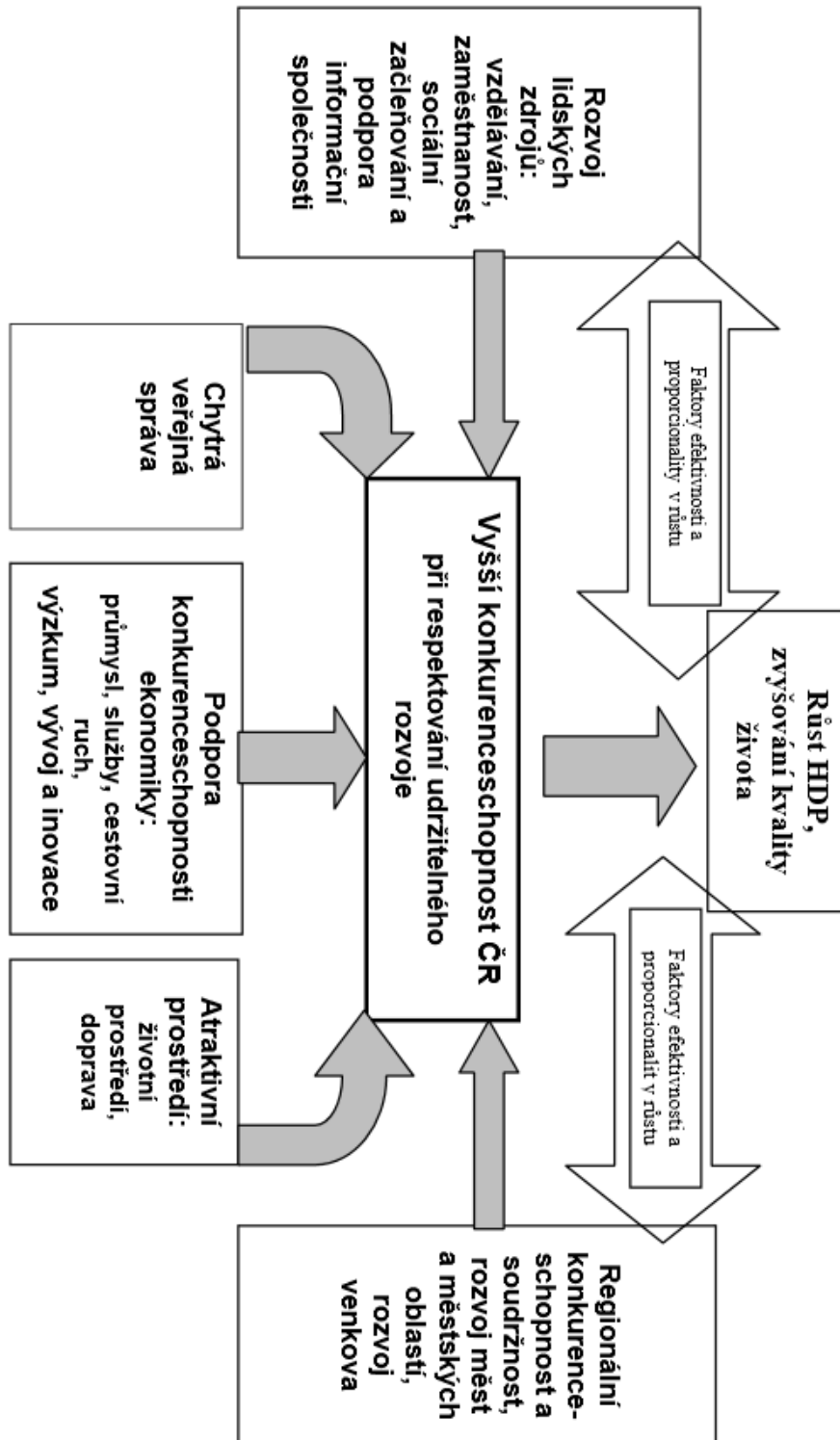

Příloha č. 1 Rozdělení operačních programů v ČR v období 2007 - 2013

Cíl	Operační program	Alokace	
Konvergence	ROP NUTS II Severozápad	4,66 mld. EUR	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko		
	ROP NUTS II Jihovýchod		
	ROP NUTS II Severovýchod		
	ROP NUTS II Střední Morava		
	ROP NUTS II Jihozápad		
	ROP NUTS II Střední Čechy		
	OP Doprava	21,23 mld. EUR	
	OP Životní prostředí		
	OP Podnikání a inovace		
	OP Výzkum a vývoj pro inovace		
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost		
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
	Integrovaný operační program		
	OP Technická pomoc		
	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	OP Praha Konkurenceschopnost	0,42 mld. EUR
		OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	0,39 mld. EUR	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko		
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko		
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko		
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko		
	OP Mezuregionální spolupráce		
	OP Nadnárodní spolupráce		
	Síťový operační program ESPON 2013		
	Síťový operační program INTERACT II		
Celkem	26,7 mld. EUR		

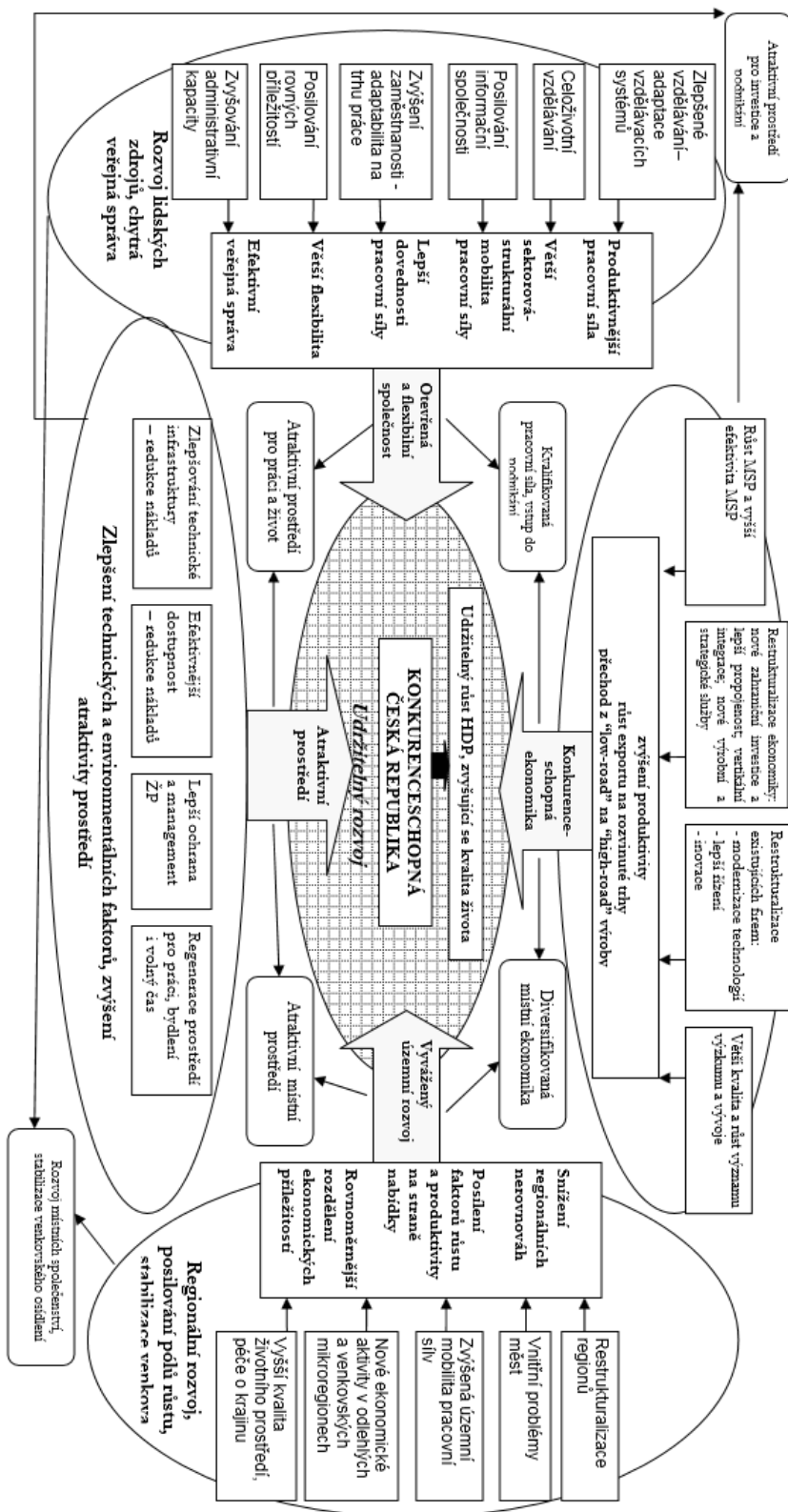
Zdroj: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>

Příloha č. 2 Schéma vtaů mezi jednotlivými prvky strategie NRP

Zdroj: NRP České republiky, str. 131

Příloha č. 3 Detailní schématický popis strategie

Zdroj: NRP České republiky, str. 135

Příloha č. 4 Vybrané otázky z dotazníkového šetření

ID Otázky	Znění otázky
D1	Pohlaví
D2	Věk
D3	Vzdělání
Q1	Víte o tom, že v období 2007-2013 poskytla Evropská unie k podpoře projektů v rámci Regionálního operačního programu Severozápad (tzv. ROP Severozápad) v Karlovarském a Ústeckém kraji nemalé prostředky ze strukturálních fondů?
Q2	Z jakého media jste získal/a nejvíce informací o Regionálním operačním programu Severozápad?
Q3	Na čerpání evropských dotací dohlíží úředníci Regionální rady Severozápad. Víte o tom, že v letech 2011 a 2012 byli někteří lidé odpovědní za transparentní čerpání evropských dotací zatčeni a čerpání prostředků na projekty Regionálního operačního programu Severozápad bylo pozastaveno?
Q4	Myslíte si, že projekty financované v rámci ROP Severozápad jsou pro Karlovarský a Ústecký kraj, resp. jeho obyvatele přínosné?
Q5	Setkal/a jste se s nějakým konkrétním projektem financovaným v rámci ROP Severozápad ve svém okolí?
TQ5	O co se jednalo?

Zdroj: Vlastní zpracování dotazníkového šetření

Rozhovor č. 1

1) *V jakém médiu působíte?*

Česká televize

2) *Je toto médium celostátní nebo regionální?*

Celostátní

3) *Jak dlouho zde působíte?*

6 let

4) *Jaký je název vaší pozice?*

Reportér

5) *Co se vám vybaví v souvislosti s pojmem „ROP Severozápad“?*

Práce. Pro mě jednoznačně práce, to znamená ty kauzy, které nám zabraly nejvíce času. Veškerá policejní vyšetřování, jednotlivé projekty. Hodně to mám spojené s policií a to nejen osobně, protože jsem musela podávat nějaká vysvětlení. Pro mě je to prostě jedna z kauz, jedno z velkých témat, které tu je. Stejně jako prolomení limitů, stavba dálnice D8 nebo splavnost Labe. Je to jedno z velkých témat Ústeckého kraje.

6) *Jak podle vás kauza ROP Severozápad ovlivnila rozvoj regionu, pokud vůbec?*

To vůbec nedokážu posoudit. Nedokážu posoudit, zda to nějak souvisí s rozvojem nebo nerozvojem toho regionu. To, že tady ty projekty vznikly, je naprosto jasné. Kolik to stálo a jaké problémy s tím byly spojené, už je věc druhá. Ale nedokážu posoudit, jestli ten region je díky tomu lepší nebo horší.

7) *Co je pro vás stěžejní při přípravě článku/reportáže na téma ROP Severozápad?*

Aby tomu diváci rozuměli. Aby pochopili, co se děje nového, co se jim snažím říct. Aby ta informace byla pravdivá a zároveň svým způsobem zábavná. Ne směšná nebo k pobavení. Já vždy říkám, že je důležité, aby divák tu reportáž dokoukal do konce a aby dokázal říct alespoň jednou větou, o čem byla. Protože pokud to nedokáže, tak jsem ztratila jeden den práce. Takže to je to důležité. Podat to srozumitelně a natolik zajímavě, aby to divák chtěl dokoukat.

8) *Kde konkrétně jste při své práci zaznamenal/a přínosy implementace ROP Severozápad?*

Jednoznačně to budou jednotlivé projekty, které byly realizované. Nedokážu ale hodnotit co z toho je nebo není užitečné. Už jen proto, že je to má práce a popravdě tak jako někteří moji kolegové nechodí k volbám, aby se necítili zaujatí, tak já ke spoustě těch

věcí nemám názor nebo se ho ani nesnažím si vytvořit. Takže já úplně nedokážu zhodnotit, jestli ten projekt je užitečný nebo není. Ale dokážu podle toho, co jsem vše objela a viděla říct, že se toho stalo docela dost a že díky ROPu se tu spousta věcí změnila, že těch peněz sem bylo nalito hrozně moc. Ale nedokážu říct, jestli lanovka (pozn. autora – Lanová dráha na Větruši v Ústí nad Labem) je super nebo jestli by vůbec neměla stát. A popravdě je mi to upřímně jedno. Pro mě to jako když se doktor dívá na pacienta. Pracuje prostě s tím, že to takhle je, ale nemůže se do toho nějak moc citově vázat, protože v tu chvíli by se z toho zbláznil. Ano, region se výrazně změnil, je tu spousta věcí, která se udělala, ale nedokážu posoudit, jestli je to zbytečné, jestli by se to dělalo, i kdyby ROP Severozápad nebyl. Jestli ty projekty jsou natolik důležité, že by se ty peníze hledaly někde jinde.

9) *Co vnímáte jako největší přínos implementace ROP Severozápad pro Ústecký kraj?*

To, že si lidé uvědomili, že existuje Evropská unie. Že k něčemu může být, že sem EU posílá peníze.

10) *Jak nejjednodušeji lze podle vás teoreticky ovlivnit pohled veřejnosti?*

Dát do reportáže anketu s vybranými názory lidí. Potkáte na ulici lidi, zeptáte se jich, co si myslí, a vyberete si odpovědi, které se vám hodí. Což je mimochodem jedna z věcí, které máme v ČT zakázané. Když se projdete okolo žlutého baráku (pozn. autora – bývalé sídlo Regionální rady Severozápad spojené s kauzou) a zeptáte se lidí, co si myslí o tom, že se tu rozfofrovaly dotace, tak budete mít pět naštvaných lidí, které dáte do reportáže a ovlivníte tím stovky, možná tisíce dalších. A takto se dá s lidmi docela manipulovat, protože lidi mají pocit, že potřebují cítit souznění s většinou.

11) *Domníváte se, že veřejnost má větší povědomí o kauze ROP Severozápad nebo o realizovaných projektech a přínosech, za kterými operační program stojí?*

Já si nejsem úplně jistá, jestli lidi dokážou spojit ty skandály čistě s ROPem Severozápad. Oni vědí, že tady byly nějaké dotace, které se rozkrádaly podle nich, ale jestli si to přímo spojí s ROPem Severozápad, protože už jen ten název je popravdě řečeno tak strašně těžko uchopitelný jak pro použití v běžném životě, tak pro reportáže, že si myslím, že ti lidé tohle přesně nevědí. Ale ta kauza, která tu byla, si myslím, že přebýla to, co se tu za ty peníze postavilo. To je systém trochu kanalizace, který funguje. Lidská psychika si časem zvyká, a když na každý barák, který opravíte, vyvěsíte stejné logo Evropské unie, tak to ti lidé přestanou vnímat. Já si myslím, že problém je třeba v tom, že v každém projektu je podmínka, že to musí být propagované, ale problém je, že ti, co ten projekt udělají, to propagují „Musíme si splnit tu kolonku“, ale ne „Chceme opravdu říct, že to

byla Evropská unie“, takže se to povinně vždycky někam jen napíše, ale spousta lidí vlastně netuší, co z těch evropských peněz bylo uděláno. Pokud to nebyla kauza, ke které se začali vracet novináři a začali upozorňovat, že tam je něco špatně, tak když se projdou lidé Ústím a mají ukázat na to, co se tu postavilo za evropské peníze, tak to podle mě vůbec nebudou vědět. Vzpomenou si na lanovku a Větruši, protože se o nich mluvilo a tím to skončí.

Rozhovor č. 2

1) *V jakém médiu působíte?*

Český rozhlas

2) *Je toto médium celostátní nebo regionální?*

Celostátní

3) *Jak dlouho zde působíte?*

4 roky

4) *Jaký je název vaší pozice?*

Redaktor senior

5) *Co se vám vybaví v souvislosti s pojmem „ROP Severozápad“?*

Korupční kauzy a výstavba sportovišť. To mě napadne jako první. A výstavba všeobecně, to, že šly peníze do staveb.

6) *Jak podle vás kauza ROP Severozápad ovlivnila rozvoj regionu, pokud vůbec?*

Určitě ovlivnila, protože jednak logicky začali lidé vnímat ROP Severozápad negativně, což se mohlo odrazit například i v chuti investorů něco dělat, žádat o dotace nebo hodnotitelů spolupracovat s ROPem Severozápad. A další věc je ta, že tím, že byl program pozastaven, tak se nemohly realizovat některé projekty. Bylo tam zpoždění a pak se to nestihlo do konce roku 2015. V Ústí například EOS (pozn. autora – projekt Elektronického odbavovacího systému statutárního města Ústí nad Labem – nedokončený projekt), Plavecký areál na Klíši (pozn. autora – příjemce dotace statutární město Ústí nad Labem, projekt realizován ve velmi napjatých termínech) se dělal na poslední chvíli a je zbabraný, není to tak jak byl původní plán. Tím, že nežádali o dotaci, protože nevěděli, jestli jí dostanou, tak tam byly tyto skluzy.

7) *Co je pro vás stěžejní při přípravě článku/reportáže na téma ROP Severozápad?*

Záleží na tématu. Když jde o konkrétní projekt, tak si vyhledám informace jak na webu ROPu, tak třeba na městě, většinou to bývala města nebo kraj. Pokusím se zjistit co nejvíce informací z těchto zdrojů, sáhnu do svého archivu, protože u spousty věcí jsem byla. Případně se zeptám kolegy, když je to z jiného města, jiného regionu. Pokud to vztáhnu k aktuální situaci, tak dejme tomu je nějaký hotový projekt a dostane platební výměr. Já si zjistím historii projektu, ještě si to ověřím, zda platí informace, které jsem dohledala. Připomenu historii, o co šlo, jaký je problém a jaké jsou možnosti dalšího vývoje a pak je nutné to dosledovat do finále.

8) *Kde konkrétně jste při své práci zaznamenal/a přínosy implementace ROP Severozápad?*

Na Severní terase, tam je Sektorové centrum, to si myslím, že lidé přivítali, ačkoliv tam byly tahanice, že se tam nedá hrát hokejbal podle rozměru hřiště, ale to je záležitost projektu. To si myslím, že je určitě dobré, když díky penězům, ať už jsou z jakýchkoli zdrojů, zmizí nějaké ruiny a ať je tam tráva nebo něco takového, kam lidé chodí, to si myslím, že je dobrá záležitost.

9) *Co vnímáte jako největší přínos implementace ROP Severozápad pro Ústecký kraj?*

Já si myslím, že to pomohlo hodně menším městům nebo vesnicím, které neměli šanci získat peníze jinak. Na kanalizaci například. Nebo si chtěli udělat nový trávník na fotbalovém hřišti na vesnici, to není levná záležitost, když nemá dost financí v rozpočtu. Třeba mají na rok jen pět milionů, pro ně jsou to pak důležité peníze. Ačkoliv to například v rámci ROPu byly drobné. Jiná možnost jak ty peníze získat nebyla než úvěr a ten by pro ně byl drahý. To je jedna věc. A další věc, že doufám, že jsme se naučili pracovat s dotacema. Ono se to vyvíjelo, taky to mělo své mouchy – například metodika, jak žádat, co je potřeba k žádosti – všechno se to pilovalo a bylo to vidět. Jak komunikace z úřadu ROPu směrem k těm městům, kraji a podobně, tak to si myslím, že je nehmatný přínos. Jak úředníci, tak politici, se v tom naučili orientovat a teď, ať už je to jakýkoli dotační program, tak už zhruba vědí jak na to.

10) *Jak nejjednodušeji lze podle vás teoreticky ovlivnit pohled veřejnosti?*

Z pohledu médií to je jednoduchou manipulací s příspěvkem, článkem. Zatajím informace a není to o tom, že bych lhala, když budu chtít, ale napíšu to tak, že někomu něco podsunu a to téma neustále ohřívám. V tomto má větší sílu televize a místní tisk. Rádio je tak celkem mimo, ale také se dá. V rádiu však takto pracovat nesmíme.

11) *Domníváte se, že veřejnost má větší povědomí o kauze ROP Severozápad nebo o realizovaných projektech a přínosech, za kterými operační program stojí?*

Jednoznačně o kauze, protože ta je hodně medializovaná. Doteď například běží soudy, které jsou s ROPem spojované, takže ty se ještě také občas objevují. A ty jednotlivé projekty, tam si myslím, že to člověk ani nezaznamená, že má třeba plaveckou halu, kterou platil z části Severozápad, protože to neřeší. Město to zařídilo, někde je nějaká cedulka, byl o tom třeba jeden článek „Je dokončená stavba, zdroje byly takové a takové“, ale to si lidé nepamatují.

Rozhovor č. 3

1) *V jakém médiu působíte?*

Ústecký deník

2) *Je toto médium celostátní nebo regionální?*

Regionální s celostátním přesahem

3) *Jak dlouho zde působíte?*

Necelé dva roky

4) *Jaký je název vaší pozice?*

Redaktor

5) *Co se vám vybaví v souvislosti s pojmem „ROP Severozápad“?*

Evropské dotace. To se mi vybaví jako první. To znamená orgán, který přerozděluje Evropské dotace.

6) *Jak podle vás kauza ROP Severozápad ovlivnila rozvoj regionu, pokud vůbec?*

Podle mě tato kauza rozvoj regionu neovlivnila. Spíše vrhla negativní světlo na projekty, které jsou už hotové. A zejména si myslím, že to vrhlo opět negativní světlo zejména na Ústecký kraj. Co jsem tak sledoval nebo čím jsem se zabýval, tak je v kauze zapojeno mnoho lidí z Ústeckého kraje. Já pocházím z Karlovarského kraje, tam jsou také nějakí lidé – teď odvolali starostu Chebu, takže tam je také poměrně tato věc řešena, ale zejména Ústecký kraj si myslím, že to poškodilo. Podle mého názoru to na rozvoj regionu nemělo vliv.

7) *Co je pro vás stěžejní při přípravě článku/reportáže na téma ROP Severozápad?*

Při přípravě se soustředím zejména na to, abych ho měl ozdrojovaný. To znamená, abych tam měl všechny aktéry, kterých se ten článek, případně „kauza“ týká. Pokud tedy dojde například k nějakému obvinění nějakého místního podnikatele, tak se snažím zjistit „proč“, tedy vyjádření Policie. Pak mě zajímá rámec té kauzy z pohledu ROPu Severozápad, to znamená, že kontaktuji tiskového mluvčího z ROPu Severozápad a důležité je pro mě kontaktovat i toho, koho se to týká, pokud je samozřejmě možnost. Občas se stává, že neseženeme buď telefonní číslo, nebo s námi odmítne mluvit, ale i to už je jeho vyjádření, pro nás tedy legitimní zdroj, když řekne „Nechci se k tomu vyjadřovat“. Použijeme to, je to jeho právo. Ale tyhle tři věci jsou pro mě důležité, když jedna z nich chybí, nemám z toho článku dobrý pocit. Někdy například z časových důvodů se může stát, že některý z těch zdrojů vypadne, pak to není jen na mém rozhodnutí, zda takový článek vyjde, ale na celé redakci, případně na někom z vyšších pozic naší firmy -

šéfredaktor nebo centrální šéfredaktor, který tu informaci chce, ačkoliv tam máme například jen informace od mluvčího ROP Severozápad, ale jemu důvěřujeme. Takže to například zveřejníme i bez toho aktéra, kterého se ale snažíme následně kontaktovat.

8) *Kde konkrétně jste při své práci zaznamenal/a přínosy implementace ROP Severozápad?*

První co mě napadlo, je určitě plavecká hala na Klíši. Přesto, že má mnoho technických problémů, které jsou dány špatnou projektovou dokumentací, tak ale ten přínos haly si myslím, že je veskrze pozitivní, takže návštěvníci už si zvykli na ranní plavání, takže tam chodí už od šesti hodin ráno. To je asi ten nejzásadnější projekt, který mě i osobně zajímá, protože tam často chodím.

9) *Co vnímáte jako největší přínos implementace ROP Severozápad pro Ústecký kraj?*

Kraj, který je postižený nějakými negativními faktory – například nezaměstnaností nebo stavem veřejného prostoru, stavem služeb, je tu možnost dostat jej na úroveň těch okolních zemí. Trošku ho vylepšit. Samotný ten kraj by zřejmě nebyl schopný ze svých zdrojů nějaké větší investice, větší realizace a podobné záležitosti utáhnout.

10) *Jak nejjednodušeji lze podle vás teoreticky ovlivnit pohled veřejnosti?*

Skrz média. A jestli konkrétněji, tak článkem o konkrétní věci, která nedopadla úplně dobře, tedy je tam nějaký problém, rozpor nebo negace. Například odklonění finančních prostředků v rámci nějakého projektu, šetření policie, zajímavá osoba z hlediska politiky či podnikatelského prostředí, která se na tom projektu podílela a nejrůznější vazby mezi podnikateli a politiky. Znamená to tedy, že pokud se podaří zjistit něco takového, tak to je způsob jak ovlivnit veřejnost a přimět jí, aby se o tu věc začala zajímat. To je asi nastavení společnosti, když píšete pozitivní článek o tom, že se opravila hala na Klíši, že funguje bez problémů a vstupné je 50 Kč, tak jo, ale když se tam něco rozbije a vstupné se zdraží na 200 Kč, tak to jsou ty věci, které dělají ten článek zajímaví, lidé se začnou o to téma zajímat a my je tak můžeme ovlivnit. Veřejnost slyší 100% víc na negativní zprávy, čím je informace negativnější, tím více je pro veřejnost zajímavá.

11) *Domníváte se, že veřejnost má větší povědomí o kauze ROP Severozápad nebo o realizovaných projektech a přínosech, za kterými operační program stojí?*

Určitě o té kauze. Myslím si, že zavděčit se lidem je hrozně obtížné, asi to opět vychází z povahy toho národa, ale zavděčit se pozitivní zprávou z ROPu Severozápad, že něco udělal pozitivního, tak to není jednoduché a vždy to převýší ta negativní zpráva a na

čtenosti je to poté vidět, že čísla čtenosti pozitivní zprávy jsou i mizivá. I přesto se snažím psát i pozitivně.